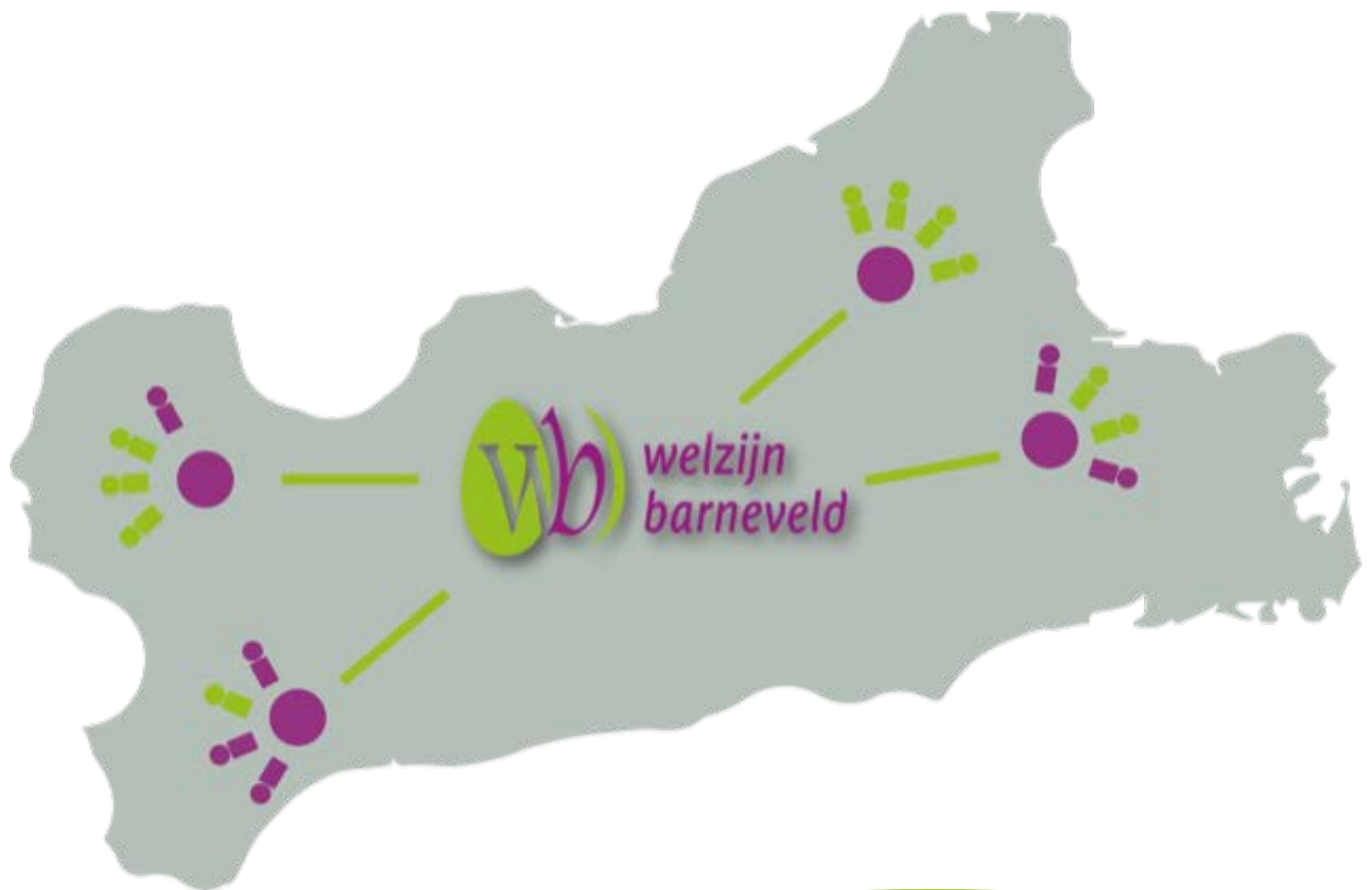

Samen staan we sterker

Een onderzoek naar hoe Welzijn Barneveld op een effectievere manier kan verbinden en versterken.

Bart van der Ven
Sjak van Loon

Project Innoveren en Ondernemen, SW-8-INNOV-17
Opleiding Social Work, Christelijke Hogeschool Ede

Colofon

Publicatiedatum

1 juli 2019

Onderzoekers

Bart van der Ven

Studentnummer: 151037

Sjak van Loon

Studentnummer: 150276

Onderzoeksinstelling

Welzijn Barneveld

Wilhelminastraat 12

3771 AR, Barneveld

0342-745004

Contactpersoon

Arjen Goudappel

Afstudeerbegeleider

Lambert Pasterkamp

Opleiding

Social Work, welzijn en samenleving

Christelijke Hogeschool Ede

Oude kerkweg 100

0318-696300

Woorden

14995

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het afstudeeronderzoek: 'Samen staan we sterker'. Het onderzoek naar effectievere ondersteuning van informele initiatieven is gedaan in opdracht van Welzijn Barneveld te Barneveld. Dit onderzoek is geschreven in het kader van ons afstuderen voor de opleiding Social Work aan de Christelijke Hogeschool Ede. Wij hebben hieraan gewerkt in de periode van februari 2019 tot en met juni 2019.

We hebben deze periode als intensief, leerzaam maar vooral als verrassend leuk ervaren. We hebben genoten van de soepele samenwerking met Welzijn Barneveld, hun meedenken en de vele koppen koffie die we elke woensdag weer konden nuttigen op hun locatie aan de Wilhelminastraat. In het bijzonder bedanken we Arjen Goudappel, Rooswitha van Triest, Marjan Tuhusula en Ellen Alders.

Daarnaast is dit onderzoek onderdeel van een groter onderzoek, waarbij twee docent-onderzoekers, (Alie Wiertsema en Hugo Plaisier), drie organisaties (Welzijn Barneveld, Opella en Malkander) en twee andere afstudeerkoppels betrokken zijn. Binnen deze gemeenschap hebben we knelpunten, casus en resultaten uit de onderzoeken gedeeld. Dit hebben we als leerzaam en vaak inspirerend ervaren. Hartelijk dank daarvoor.

Tot slot bedanken we Lambert Pasterkamp, dit jaar onze studieloopbaanbegeleider. Met scherpe feedback, persoonlijke betrokkenheid en een gezonde dosis humor heeft hij ons op de juiste momenten een duwtje in de rug gegeven.

Wij wensen u veel leesplezier toe,

Sjak van Loon en Bart van der Ven

Ede, 28 mei 2019

Samenvatting

Uit onderzoek in opdracht van de gemeente Barneveld blijkt dat er een sterke sociale samenhang in de gemeente Barneveld is, maar dat er vaker dan gemiddeld wordt aangegeven dat mensen elkaar in de buurt niet of nauwelijks kennen. Verschillende groepen zijn intern wel verbonden, maar deze groepen komen **onderling** niet met elkaar in contact. **Om dit te stimuleren** spelen initiatieven van burgers een rol. Door met elkaar samen te werken, andere inwoners te betrekken en uit te nodigen stimuleren informele initiatieven de sociale samenhang. Welzijn Barneveld **zoekt** naar manieren om deze informele initiatieven te versterken en te verbinden met elkaar. **Daarom richten wij ons in dit onderzoek** op de vraag hoe Welzijn Barneveld effectievere ondersteuning kan bieden aan informele ondersteuningsinitiatieven in Barneveld.

Het doel van het onderzoek **is** om Welzijn Barneveld handreikingen te bieden waarmee zij informele ondersteuningsinitiatieven effectiever onderling **kunnen** verbinden en versterken.

Om antwoord te krijgen op hoe dit mogelijk is hebben we kwalitatief onderzoek verricht. **Voor dit onderzoek hebben** we gebruik gemaakt van document -en literatuuronderzoek, interviews met initiatiefnemers, **gesproken met** medewerkers van Welzijn Barneveld en de gemeente Barneveld. **De gesprekken die we gevoerd hebben** gingen over hun plek in de gemeente en de wijken, hun knelpunten en hun behoeftes. **Door de resultaten van dit alles te combineren kunnen** wij met dit onderzoek een innovatief product aanbieden dat bruikbaar is voor Welzijn Barneveld en aansluit bij de behoeften van initiatieven.

De conclusie van ons onderzoek is dan ook dat Welzijn Barneveld informele ondersteuningsinitiatieven effectiever met elkaar kan verbinden en versterken door het faciliteren van ontmoeting en kennisoverdracht tijdens bijeenkomsten met meerdere initiatiefnemers. Het aanbieden van advies en ondersteuning zou meer gebaseerd moeten worden op basis van de behoeften en vragen van initiatiefnemers over hun eigen knelpunten. **Het is belangrijk voor Welzijn Barneveld om voor henzelf duidelijker te krijgen wat zij precies kunnen bieden in hun diensten voor initiatieven, en dit goed te communiceren richting de initiatieven.** Hiernaast is er duidelijkheid nodig over de mogelijkheden en onmogelijkheden op het gebied van financiële ondersteuning. Initiatieven ervaren een aantal knelpunten op het gebied van werken met vrijwilligers, financiën en hebben niet altijd helder wat zij kunnen verwachten van Welzijn Barneveld.

Leeswijzer

- In **hoofdstuk 1** leest u de inleiding op het onderzoek. Hierin staat beschreven wat de aanleiding van het onderzoek is, bij welke organisatie er onderzoek gedaan zal worden en hoe het onderzoek **past binnen de organisatie.**
- **Hoofdstuk 2** beschrijft de probleemstelling. Daarnaast worden hier het onderzoeksdoel en de onderzoeksvraag geformuleerd.
- In **hoofdstuk 3** beschrijven en verantwoorden we de aanpak van het onderzoek en de beantwoording van de deelvragen.
- In **hoofdstuk 4** leest u het literatuuronderzoek welke antwoord geeft op deelvraag 1 “Welke aanwijzingen zijn er in de literatuur te vinden over het verbinden en versterken van informele ondersteuningsinitiatieven?”
- **Hoofdstuk 5** geeft antwoord op deelvraag 2: “Wat is de huidige rol van Welzijn Barneveld in het verbinden en het versterken van informele ondersteuningsinitiatieven in Barneveld en welke rol willen zij graag aannemen?” Hierbij zal gekeken worden naar verschillende interviews die gevoerd zijn met medewerkers van Welzijn Barneveld, een interview dat gevoerd is met de beleidsmedewerker van de gemeente Barneveld en een analyse op het beleidsplan dat Welzijn Barneveld voor het project in de buurt heeft geschreven.
- **Hoofdstuk 6** geeft antwoord op deelvraag 3: “Wat zeggen informele ondersteuningsinitiatieven over hun behoeften aan ondersteuning van Welzijn Barneveld bij het verbinden en versterken?” Hier wordt antwoord op gegeven door te kijken naar de interviews die gevoerd zijn met verschillende informele ondersteuningsinitiatieven **en deze te analyseren.**
- **Hoofdstuk 7** geeft antwoord op deelvraag 4: “Hoe zien de informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld de samenwerking met elkaar?” Hier zal antwoord op gegeven worden door te kijken naar de interviews die gevoerd zijn met verschillende informele ondersteuningsinitiatieven en deze te analyseren.
- **Hoofdstuk 8** geeft antwoord op de hoofdvraag: “Hoe kan Welzijn Barneveld bestaande informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld op een effectievere manier met elkaar verbinden en versterken?” Deze vraag zal beantwoord worden door te kijken naar de conclusies die voortkomen uit de vier eerder genoemde deelvragen.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Samenvatting	2
Leeswijzer	3
1 Inleiding	8
1.1 Aanleiding	8
1.2 Context	8
1.3 Onderzoeksorganisatie	9
1.4 Aansluiting van het onderzoek in de organisatie	9
2 Probleemstelling	11
2.1 Praktijkprobleem	11
2.1.1 Wat is het probleem?	11
2.1.2 Wie heeft te kampen met het probleem?	11
2.1.3 Wanneer treedt het probleem op?	12
2.1.4 Waarom is het een probleem?	12
2.1.5 Waar doet het probleem zich voor?	13
2.1.6 Hoe is het probleem ontstaan?	13
2.2 Onderzoeksdoel	14
2.3 Vraagstelling	14
2.3.1 Hoofdvraag	14
2.3.2 Deelvragen	14
3 Aanpak	15
3.1 Schematische weergave onderdelen	15
3.2 Verantwoording werkwijze en onderzoeksmethode	15
3.2.1 Deelvraag 1	15
3.2.2 Deelvraag 2	16
3.2.3 Deelvraag 3	16
3.2.4 Deelvraag 4	16
3.2.5 Hoofdvraag	17
3.3 Privacy	17
3.4 Betrouwbaarheid	17
3.5 Risico's	17
4 Literatuuronderzoek	18

4.1 Samenhang.....	18
4.2 Knelpunten bij informele ondersteuningsinitiatieven	18
4.2.1 Samenwerking.....	18
4.2.2 Financiën	19
4.2.3 Kennis.....	19
4.3 Verbinden en versterken van informele ondersteuningsinitiatieven: elf rollen	19
4.3.1 Burgerkracht aanvullen.....	20
4.3.2 Empoweren	20
4.3.3 Institutioneel verbinden	20
4.3.4 Vitaliseren van de wijkgemeenschap.....	21
4.4 Deelconclusie	21
5 De rol van Welzijn Barneveld	23
5.1 Totstandkoming	23
5.2 Huidige rol Welzijn Barneveld.....	23
5.2.1 Rol	24
5.2.2 Activiteiten.....	24
5.2.3 Resultaat	25
5.2.4 Samenvatting	25
5.3 Wens/Richting.....	26
5.3.1 Sturing versus autonomie	26
5.3.2 Behoeftes en maatwerk.....	26
5.3.3 Mankracht.....	27
5.4 Conclusie	28
6 Behoeftes informele ondersteuningsinitiatieven	29
6.1 Rol van Welzijn Barneveld	29
6.1.1 Welzijn Barneveld	29
6.1.2 Samenwerking.....	29
6.1.3 Communicatie	30
6.1.4 Vrijwilligersdatabank.....	30
6.1.5 Werkatelier	30
6.2 Knelpunten van initiatieven	31
6.2.1 Vrijwilligers.....	31
6.2.2 Financiën	31

6.3 Behoeftes aan ondersteuning.....	32
6.3.1 Expertise.....	32
6.3.2 Verbinden.....	32
6.3.3 Financiën	32
6.3.5 Geen behoefte	33
6.4 Randvoorwaarden voor ondersteuning.....	33
6.4.1 Autonomie	33
6.4.2 Maatwerk.....	33
6.4.3 Overleg.....	34
6.4.4 Toegevoegde waarde.....	34
6.5 Deelconclusie	34
7 Samenwerking informele ondersteuningsinitiatieven.....	36
7.1 Huidige situatie	36
7.1.1 Samenwerking.....	36
7.1.2 Eilandcultuur	36
7.2 Reden van samenwerking.....	37
7.3 Resultaat van samenwerking.....	37
7.4 Deelconclusie	36
8 Conclusie en aanbevelingen.....	39
8.1 Conclusie	39
8.2 aanbevelingen.....	40
8.2.1 Aanbeveling 1.....	40
8.2.2 Aanbeveling 2.....	40
8.2.3 Aanbeveling 3.....	41
9 Discussie.....	42
9.1 Opzet.....	42
9.2 Uitvoering.....	42
9.3 Uitkomsten.....	43
9.4 Bijdrage aan de kwaliteit en ontwikkeling van de organisatie	44
9.5 Vervolgonderzoek	45
Bibliografie	46
Bijlage 1 Onderzoeksinstrumenten.....	49
Bijlage 2 kernlabelschema's.....	56

Bijlage 3 theoretisch kader en attenderende begrippen	61
Bijlage 4: Beroepsproduct.....	65
Bijlage 5: PowerPoint presentatie eindverslag	77
Bijlage 6: Beoordelingsformulier opdrachtgever	81

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

1.1.1 Welzijn Barneveld

Eén van de onderzoekers kende Welzijn Barneveld via zijn stage van vorig studiejaar. Hier zag hij dat zij op een innovatieve manier handen en voeten geven aan sociaal werk zoals die sinds 2015 aan het veranderen is. Dit zien we aan verschillende projecten die onderdeel zijn van Welzijn Barneveld: In De Buurt, het maatjesproject en ondersteuning van mantelzorgers. Deze organisatie vinden we daarom interessant en sluit ook aan bij ons uitstroomprofiel. Dit maakt dat we hebben gekozen voor Welzijn Barneveld als opdrachtgever.

1.2 Context

Het onderzoek speelt zich af binnen verschillende contexten, op macro, micro -en mesoniveau. In dit onderdeel kijken we naar de WMO, naar wat beschreven staat in het beleid van de gemeente Barneveld omtrent het onderwerp en wat Welzijn Barneveld hiermee doet.

1.2.1 WMO (macro)

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning is van toepassing sinds 2015. Doel van deze wet is om mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. Vanuit deze WMO vloeien een aantal taken voort. Eén van deze taken is het bevorderen van leefbaarheid en sociale samenhang (Kuijper, 2018). Dit onderzoek zal aansluiten bij deze beschreven taak uit de WMO.

1.2.2 Gemeente Barneveld (meso)

De gemeente Barneveld werkt aan een samenleving die toegankelijk en inclusief is, zoals gesteld in de Strategische Visie die in opdracht van de gemeente Barneveld is geschreven (Andres, 2014). In haar beleidsvoering focust de gemeente op sociale samenhang, signalering en informele hulp. Tevens is een speerpunt voor de gemeente het stimuleren en vergroten van vrijwillige inzet (Andres, 2014). Met dit onderzoek sluiten we aan op de volgende beleidspunten:

- Sociale samenhang
- Informele hulp
- Vrijwillige inzet

1.2.3 Welzijn Barneveld (micro)

Welzijn Barneveld beschrijft in haar meerjarenbeleid dat zij in de toekomst meer actief wil zijn met makelen. Makelen houdt in dat zij organisaties, werkgevers, werknemers en hulpvragers op een passende manier met elkaar verbinden (Alders, 2014, p. 11). Dit onderzoek past gezien onze onderzoeksvraag daarom goed in het meerjarenplan.

1.3 Onderzoeksorganisatie

1.3.1 Welzijn Barneveld

Welzijn Barneveld ondersteunt vrijwilligers, mantelzorgers, senioren, volwassenen en jongeren in hun zelfredzaamheid, participatie en welzijn. Dit doen ze door het faciliteren van diensten en activiteiten en het praktisch ondersteunen van projecten van burgers in hun eigen wijk en woonplaats Barneveld.

Welzijn Barneveld doet **dit bij verschillende projecten**. Voor dit onderzoek zullen wij ons focussen op het project 'In de Buurt' (Welzijn Barneveld, z.d.).

1.3.2 In de buurt

Het project 'In de Buurt' stimuleert ontmoeting en contact tussen buurtbewoners. **Hiervoor** werken zij samen met wijkplatformen, kerken en informele ondersteuningsinitiatieven. **Het** idee hierachter is als volgt:

"Het is belangrijk dat mensen elkaar kennen, want dan begrijpen ze elkaar beter en respecteren ze elkaar sneller. In een buurt waar mensen elkaar kennen is men ook eerder bereid om anderen te helpen wanneer het even niet lukt" (Welzijn Barneveld, z.d.).

1.3.3 Samenwerking

Welzijn Barneveld wil met het project 'In de Buurt' verschillende informele ondersteuningsinitiatieven in de gemeente Barneveld met elkaar verbinden en ondersteunen in het werk dat zij doen. **Deze initiatieven hebben verschillende vormen, bijvoorbeeld: open maaltijden en inloophuizen, maar ook sportprojecten.**

1.4 Aansluiting van het onderzoek in de organisatie

1.4.1 Aansluiting op eerder onderzoek

Binnen Welzijn Barneveld is tweemaal eerder onderzoek gedaan dat voor ons interessant en relevant is. Het eerste onderzoek is in 2010 gedaan door het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken. In dit onderzoek werd gekeken naar de sterke en zwakke punten van de bestaande informele ondersteuningsinitiatieven in de gemeente Barneveld. De vraag die hierbij gesteld werd was:

"Welke krachtlijnen en knelpunten bestaan er in de sociale structuren van gemeente Barneveld en op welke manier kunnen burgers, lokale instellingen en gemeente bijdragen om deze in de komende jaren verder te versterken" (Jager-Vreugdenhil, van Til-Teekman, Kruiswijk-van Hulst, & Slendebroek-Meints, 2010, p. 14)?

De conclusie die hieruit voortkwam was dat er in Barneveld sterke sociale verbanden te **zien zijn**. In de buitendorpen zijn er sterke dorpsgemeenschappen, in heel Barneveld is er sprake van hechte kerkgemeenschappen en etnische gemeenschappen. Een kracht van deze verbanden is dat ze als veilige 'eilanden' fungeren. Mensen zorgen in de verbanden onderling voor elkaar. De kwetsbaarheid hiervan is dat de verbanden erg intern gericht zijn: binnen de verbanden is er sterk contact, maar buiten de verbanden kennen en spreken mensen elkaar niet. **Daarnaast** stelt het onderzoek dat dit ook polarisatie in de hand werkt, zoals kerkelijke en niet kerkelijke dorpsbewoners evenals tussen oorspronkelijke en nieuwe bewoners en tussen autochtone en allochtone inwoners (Jager-Vreugdenhil et al., 2010).

In 2014 heeft de gemeente Barneveld aan Seinpost Adviesbureau gevraagd te kijken naar wat Welzijn Barneveld doet. Met dit onderzoek wilde de gemeente Barneveld graag dat er een bepaalde strategie werd geformuleerd om alle informele ondersteuningsinitiatieven met elkaar te verbinden (Andres, 2014). Als conclusie zijn er verschillende actiepunten geformuleerd die zijn verdeeld in: meedoen, versterken en verbinden. Met deze actiepunten is Welzijn Barneveld aan de slag gegaan en op basis hiervan volgde onder meer onze onderzoeksvraag.

1.4.2 Praktijkrelevantie

Als gevolg van het onderzoek van Seinpost Adviesbureau (2014) is het project In de Buurt ontstaan vanuit Welzijn Barneveld. In de Buurt ondersteunt en stimuleert de samenwerking tussen buurtbewoners, groepen en organisaties in de wijk of buurt. Zij merken ook dat er nog steeds sprake is van verschillende 'eilanden' van informele ondersteuningsinitiatieven, die niet altijd met elkaar samenwerken en elkaar niet goed kennen. Welzijn Barneveld en het project In De Buurt zijn zoekende naar hun rol in deze wisselwerking. In het vervolgrapport van Seinpost Adviesbureau (2014) wordt hierop voortgebouwd met een aantal actiepunten op het gebied van versterken en verbinden van informele ondersteuningsinitiatieven:

- 'Publieke opinie ten aanzien van informele ondersteuning beïnvloeden: vraagverlegenheid terugdringen en burgerinitiatieven bevorderen' (Andres, 2014, pp. 30-31).
- 'Vergroten en verstevigen van het sociale netwerk van inwoners in Barneveld zodat zij, wanneer het zelf niet lukt, een beroep kunnen doen op samen' (Andres, 2014, p. 34).
- 'Vergroten van bekendheid informele ondersteuningsinitiatieven' (Andres, 2014, p. 35).

Voor ons is het belangrijk om deze actiepunten als uitgangspunt te nemen in ons onderzoek. We sluiten aan op de diensten van Welzijn Barneveld én op de behoeftes van informele ondersteuningsinitiatieven, zoals ook geformuleerd in hun beleidsdocument. Hierdoor helpen wij Welzijn Barneveld ontwikkelen op mesoniveau.

"Om er zeker van te zijn dat de diensten van Welzijn Barneveld aan de juiste mensen worden aangeboden, is het van belang om de behoeftes van onze (potentiële) doelgroepen steeds te onderzoeken. Zodra we weten waar de burgers en de maatschappelijke organisaties behoefte aan hebben, kunnen wij onze diensten hierop aanpassen. Het is daarom van belang de complexe samenleving te segmenteren in duidelijk herkenbare en aanspreekbare groepen" (Alders, 2014, p. 14).

Momenteel merkt Welzijn Barneveld dat zij moeite hebben met voldoen aan de behoeften van informele ondersteuningsinitiatieven. In de context waar Welzijn Barneveld in werkzaam is is er nog niet eerder onderzoek gedaan naar de behoeften van initiatieven. Door dit onderzoek dragen wij bij aan de ontwikkeling op macroniveau, omdat Welzijn Barneveld hierdoor handen en voeten kan geven aan de pijlers die de gemeente met hun welzijnsbeleid voorschrijft (Gemeente Barneveld, 2018). In het welzijnsbeleid beschrijft de gemeente hoe maatschappelijke inzet bijdraagt aan sociale samenhang. Initiatieven zijn een onderdeel van die maatschappelijke inzet. Door met het onderzoek de behoeftes in het verbinden en versterken van initiatieven in kaart te brengen, hopen we bij te dragen aan dit welzijnsbeleid.

2 Probleemstelling

2.1 Praktijkprobleem

We beschrijven het praktijkprobleem aan de hand van de 5xW+H-methode (Van der Donk & Van Lanen, 2017).

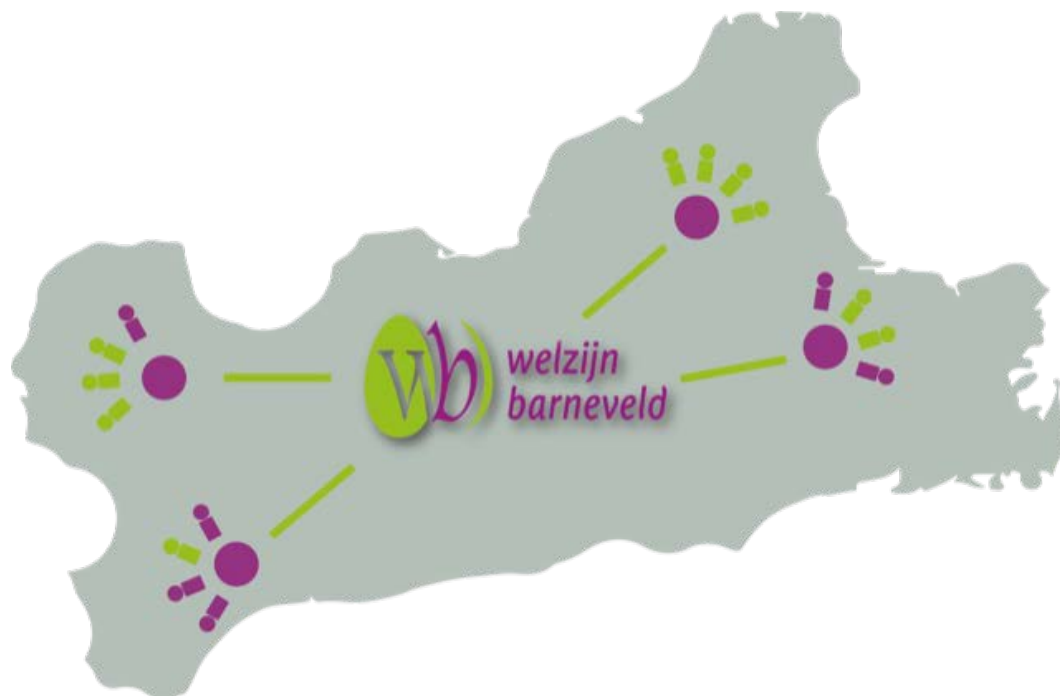
2.1.1 Wat is het probleem?

In de Buurt ondersteunt en stimuleert de samenwerking tussen buurtbewoners, groepen en organisaties in de wijk of buurt. Zij merken ook nog steeds dat er sprake is van verschillende ‘eilanden’ van informele ondersteuningsinitiatieven, die niet altijd met elkaar samenwerken en elkaar kennen. Welzijn Barneveld en het project In De Buurt zoeken naar hun rol in deze wisselwerking.

Veel initiatieven en groepen binnen de gemeente Barneveld zijn intern gericht. Het nadeel hiervan is dat mensen buiten deze verbanden elkaar niet kennen. Zo weten mensen die in principe graag anderen zouden helpen niet wie ze zouden kunnen helpen, omdat de mensen die vaak ondersteuning nodig hebben niet aangesloten zijn bij een bepaalde groep of een initiatief.

2.1.2 Wie heeft te kampen met het probleem?

Wanneer wij kijken naar bovengenoemd probleem zijn er vier groepen die met dit probleem te maken hebben. Dit zijn de informele ondersteuningsinitiatieven, de inwoners van Barneveld, Welzijn Barneveld met het project ‘In de Buurt’ en de gemeente Barneveld. De uitgebreide versie van de stakeholderanalyse staat beschreven in bijlage 3.3.

Figuur 1 stakeholders

2.1.2.1 Informele ondersteuningsinitiatieven

Doordat de verschillende informele ondersteuningsinitiatieven intern gericht zijn, is er weinig contact tussen deze verschillende verbanden. Bij informele ondersteuningsinitiatieven hebben we het over sportclubs, kerken, moskeeën en diaconale netwerken, vrijwilligersinitiatieven en andere collectieven die inwoners samenbrengen. Deze verbanden lukt het nog niet altijd om onderling samen te werken of hun leden met elkaar in contact te laten komen (Jager-Vreugdenhil et al., 2010).

2.1.2.2 Inwoners van Barneveld

De inwoners van de gemeente Barneveld hebben baat bij een sterke sociale samenhang en samenwerking tussen de verschillende informele netwerken waar zij zich in bevinden. Een versterkte sociale samenhang leidt tot meer participatie van bewoners in hun wijk, leidt tot meer collectieve zelfredzaamheid en zorgt ervoor dat bewoners meer tevreden zijn over hun wijk (Huygen & De Meere, 2008).

2.1.2.3 Welzijn Barneveld (In de Buurt)

Welzijn Barneveld wil zich positioneren als de toonaangevende organisatie voor welzijnswerk in de gemeente Barneveld als stabiele, herkenbare en toegankelijke organisatie. Hun handelingen dienen bij te dragen tot het bevorderen van participatie, zelfredzaamheid en het welzijn van de lokale bevolking. De rol voor Welzijn Barneveld ligt in het stimuleren van informele ondersteuning, maar zoekt naar hoe ze het beste de sociale netwerken onderling kan verbinden en hoe ze zich tot deze netwerken moet verhouden (Alders, 2014).

2.1.2.4 Gemeente Barneveld

De gemeente Barneveld subsidieert het project 'In de Buurt' van Welzijn Barneveld. Indien Welzijn Barneveld slaagt in het verbinden van sociale initiatieven zal de gemeente hier baat bij hebben.

2.1.3 Wanneer treedt het probleem op?

Het probleem treedt op wanneer er behoefte is aan verbinding en samenwerking tussen verschillende informele ondersteuningsinitiatieven, als er bijvoorbeeld activiteiten of projecten gerealiseerd moeten worden. Ook als er mensen niet per se in één groep vallen maar behoefte hebben aan meer informele netwerken, kan het probleem optreden dat beide groepen niet bij elkaar aansluiten.

2.1.4 Waarom is het een probleem?

Als informele ondersteuningsinitiatieven in Barneveld intern gericht zijn en geen contact hebben met andere initiatieven, bemoeilijkt dat de samenwerking tussen deze netwerken. Als initiatieven naar binnen gericht zijn, komt hun achterban niet met elkaar in contact. Dit zorgt er voor dat er polarisatie kan ontstaan tussen groepen, bijvoorbeeld tussen kerkelijke en niet-kerkelijke inwoners (Jager-Vreugdenhil et al., 2010). Wanneer verschillende groepen meer tegenover elkaar gaan staan heeft dit een aantal negatieve gevolgen.

In het boek 'Polariseren binnen onze grenzen' (Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling, 2009) noemen zij vier negatieve gevolgen van polarisatie. Zo zou polarisatie het welzijn van inwoners aantasten. Een grote tegenstelling tussen groepen gaat gepaard met negatieve emoties. Mensen worden boos of raken

teleurgesteld en dit heeft negatieve invloed op het welzijn van mensen (Dreu, 2009). Ook zorgt polarisatie ervoor dat inwoners minder zullen participeren. Mensen krijgen minder de neiging om zich voor een ander in te zetten (Slootman & Tillie, 2006). Een derde gevolg is dat er instabiele belangengroepen komen: Het lukt mensen niet meer om het over bepaalde zaken eens te worden, omdat discussie minder mogelijk wordt en onderhandelingsrelaties daardoor verslechteren. (Verkuyten, 2005).

Wanneer polarisatie verder groeit, heeft dit uiteindelijk ook negatieve invloed op de sociale stabiliteit. Groepen die uit elkaar groeien gaan elkaar steeds meer als inferieur beschouwen en richten zich niet meer op het oplossen van conflict maar op het winnen van het conflict, of zelfs alleen maar het verliezen van 'de tegenstander' (Kinneging, 2009).

2.1.5 Waar doet het probleem zich voor?

Het probleem doet zich voor in de gemeente Barneveld, bij verschillende informele ondersteuningsinitiatieven en daarmee in het gemeente brede netwerk van informele ondersteuningsinitiatieven. Dit is ook een probleem voor Welzijn Barneveld, die belang heeft bij een gezond netwerk van informele ondersteuningsinitiatieven (Andres, 2014).

2.1.6 Hoe is het probleem ontstaan?

Verschillende inwoners van de gemeente Barneveld noemen in het rapport Kracht en Kwetsbaarheid (Jager-Vreugdenhil, Til-Teekman, Kruiswijk-van Hulst, & Slendebroek-Meints, 2010) dat veel activiteiten en initiatieven een christelijk karakter hebben en dat mensen die zich daar niet thuis voelen niet voluit mee kunnen doen. Aan de andere kant geven kerkelijke mensen aan ook niet overal mee te kunnen doen, omdat zij tegen gewetensbezwaren lopen zoals de verkondiging of de muziekkeuze.

Hierdoor komen deze groepen minder met elkaar in contact. Dit geldt niet alleen voor kerkelijke en niet-kerkelijke groepen. Uit het rapport blijkt dat dit ook over nieuwkomers in de gemeente en mensen met een niet-westerse afkomst gaat. Zij krijgen vaak te maken met een intolerant sentiment van Barneveldse inwoners. Er wordt verwacht dat zij zich volledig aanpassen aan de Barneveldse cultuur, anders zijn zij niet welkom. Uit het onderzoek blijkt dat dit intolerante sentiment vaak gebaseerd is op landelijke discussiepunten uit de media (Jager-Vreugdenhil, Til-Teekman, Kruiswijk-van Hulst, & Slendebroek-Meints, 2010).

Welzijn Barneveld ziet dit ook terugkomen bij informele ondersteuningsinitiatieven. Initiatieven zijn bijvoorbeeld vaak van kerkelijke komaf, en daardoor niet makkelijk benaderbaar voor niet-kerkelijke mensen. Initiatieven hebben een eigen achterban, en die komen niet in contact met elkaar.

2.2 Onderzoeksdoel

Het onderzoek dient ertoe dat Welzijn Barneveld handreikingen krijgt om bestaande informele ondersteuningsinitiatieven te ondersteunen en te verbinden met anderen, zodat hiermee een sterkere sociale samenhang ontstaat en het welzijn van de inwoner van Barneveld wordt bevorderd. Om deze handvatten te kunnen bieden leveren wij op basis van dit onderzoek een werkboek die Welzijn Barneveld voor dit doel kan gebruiken.

2.3 Vraagstelling

Als aansluiting op de geschreven probleemstelling zijn onderstaande hoofd- en deelvragen opgesteld.

2.3.1 Hoofdvraag

Hoe kan Welzijn Barneveld bestaande informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld op een effectievere manier met elkaar verbinden en versterken?

2.3.2 Deelvragen

1. Welke aanwijzingen zijn er in de literatuur te vinden over het verbinden en versterken van informele ondersteuningsinitiatieven?
2. Wat is de huidige rol van Welzijn Barneveld in het verbinden en het versterken van informele ondersteuningsinitiatieven in Barneveld en welke rol willen zij graag aannemen?
3. Wat zeggen informele ondersteuningsinitiatieven over hun behoeften aan ondersteuning van Welzijn Barneveld bij het verbinden en versterken?
4. Hoe zien de informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld de samenwerking met elkaar?

3 Aanpak

Bij het doen van onderzoek is het van belang dat dit op een verantwoorde en betrouwbare manier wordt gedaan. Hierdoor kan de Welzijn Barneveld daadwerkelijk wat doen met de conclusies die we trekken uit het onderzoek.

Om de deelvragen te beantwoorden hebben we ervoor gekozen om kwalitatieve onderzoeksmethoden te gebruiken. Wij hebben hiervoor gekozen omdat wij meer gedetailleerde informatie willen waarmee wij kunnen kijken naar de behoefte van lokale initiatieven (Van der Donk & Van Lanen, 2017). In hoofdstuk 3.2 zullen wij deze methoden nader toelichten.

3.1 Schematische weergave onderdelen

Deelvraag 1: Welke aanwijzingen zijn er in de literatuur te vinden over het verbinden en versterken van informele ondersteuningsinitiatieven?	Literatuuronderzoek aan de hand van literatuur zoekplan die is weergegeven in bijlage 1.4
Deelvraag 2: Wat is de huidige rol van Welzijn Barneveld in het verbinden en het versterken van informele ondersteuningsinitiatieven in Barneveld en welke rol willen zij graag aannemen?	Half gestructureerde interviews met medewerkers Welzijn Barneveld met behulp van de interviewleidraad zoals weergegeven in bijlage 1.2. Een expertinterview met een beleidsmedewerker van de gemeente Barneveld aan de hand van de interviewleidraad zoals weergegeven in bijlage 1.3.
Deelvraag 3: Wat zeggen informele ondersteuningsinitiatieven over hun behoeften aan ondersteuning van Welzijn Barneveld bij het verbinden en versterken?	Half gestructureerde interviews met behulp van een interviewleidraad (zie bijlage 1.1).
Deelvraag 4: Hoe zien de informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld de samenwerking met elkaar?	Half gestructureerde interviews met behulp van een interviewleidraad (zie bijlage 1.1).

3.2 Verantwoording werkwijze en onderzoeksmethode

In dit onderdeel verantwoorden we per deelvraag de keuze voor desbetreffende onderzoeksmethode.

3.2.1 Deelvraag 1

Welke aanwijzingen zijn er in de literatuur te vinden over het verbinden en versterken van informele ondersteuningsinitiatieven?

Om deze deelvraag te beantwoorden is er een literatuuronderzoek gedaan naar aanwijzingen die genoemd worden over het verbinden en versterken van informele ondersteuningsinitiatieven. Om hier

antwoord op te geven hebben wij vooraf een zoekschema gemaakt welke is bijgevoegd als bijlage 1.1. Om aan deze literatuur te komen hebben wij gekeken op de databanken van de CHE, Google Scholar en hebben wij eerdere onderzoeken geraadpleegd. Deze bronnen hebben wij volgens het boek van Van der Donk en Van Lanen (2017) overzichtelijk beschreven, zodat wij hier een inzichtelijk schema van hadden.

3.2.2 Deelvraag 2

Wat is de huidige rol van Welzijn Barneveld in het verbinden en het versterken van informele ondersteuningsinitiatieven in Barneveld en welke rol willen zij graag aannemen?

Om antwoord te geven op deze deelvraag hebben wij interviews afgenomen bij drie medewerkers van Welzijn Barneveld. Daarnaast hebben wij een interview afgenomen met een beleidsmedewerker van de gemeente Barneveld. Hij is vanuit zijn functie betrokken bij het werk van het project 'In de Buurt'. Bij dit eerste interview is gebruik gemaakt van de interviewleidraad welke is bijgevoegd als bijlage 1.2. Voor het interview dat gevoerd is met de beleidsmedewerker van de gemeente Barneveld is gebruik gemaakt van de interviewleidraad welke te vinden is in bijlage 1.3. Het doel van de interviews was om de rol van Welzijn Barneveld binnen de gemeente Barneveld helder kijken. Hierbij keken wij enerzijds naar hoe de medewerkers van Welzijn Barneveld dit zelf ervaren en anderzijds hoe de gemeente hier naar kijkt. Naast wat Welzijn Barneveld en de gemeente gezegd hebben, hebben wij ook gekeken naar beleidsstukken en eerdere onderzoeken die gedaan zijn en iets zeggen over de visie en rol van het project 'In de Buurt'.

3.2.3 Deelvraag 3

Wat zeggen informele ondersteuningsinitiatieven over hun behoeften aan ondersteuning van Welzijn Barneveld bij het verbinden en versterken?

De derde deelvraag is beantwoord op basis van zeven interviews die gevoerd zijn met initiatiefnemers van verschillende informele ondersteuningsinitiatieven. Deze interviews waren semigestructureerd, wat betekent dat wij vooraf een interviewleidraad geschreven hebben geïnspireerd op de literatuur die wij voor deelvraag 1 geanalyseerd hebben. De interviewleidraad die hiervoor gebruikt is staat in bijlage 1.4. Tijdens de gevoerde interviews hebben wij geprobeerd in kaart te brengen wat de behoefte aan ondersteuning vanuit Welzijn Barneveld is en hoe dit het best aan zou kunnen sluiten bij de geïnterviewde organisatie.

3.2.4 Deelvraag 4

Hoe zien de informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld de samenwerking met elkaar?

De vierde deelvraag is beantwoord aan de hand van zeven interviews die gevoerd zijn met initiatiefnemers van verschillende informele ondersteuningsinitiatieven. Deze interviews waren semigestructureerd, hierdoor kon de geïnterviewde ervoor kiezen om van de interviewleidraad af te wijken zodat wij aan nieuwe informatie konden komen. De interviewleidraad die wij hierbij gebruikt hebben staat beschreven in bijlage 1.4.

3.2.5 Hoofdvraag

Hoe kan Welzijn Barneveld bestaande informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld op een effectievere manier met elkaar verbinden en versterken?

Door antwoord te geven op de vier verschillende deelvragen zullen wij uiteindelijk in staat zijn de hoofdvraag te beantwoorden, deze conclusie is te lezen in hoofdstuk 8.

3.3 Privacy

Tijdens het afnemen van de eerder genoemde interviews hebben wij de geïnterviewden gevraagd of we het gesprek mochten opnemen, zodat wij dit later konden gebruiken in ons onderzoek. Van alle respondenten hebben wij hier mondelinge toestemming voor gekregen. Wij hebben er voor gekozen om alle namen van geïnterviewden en organisaties niet te vermelden en te anonimiseren. Wel zal de omschrijving van het initiatief te lezen zijn.

3.4 Betrouwbaarheid

Om het onderzoek zo betrouwbaar mogelijk te houden hebben wij er voor gekozen alle interviews op te nemen met behulp van audio-opnamemateriaal. Hierdoor hadden wij de mogelijkheid om alle interviews later terug te luisteren en zorgvuldig uit te werken. Deze interviews zijn later gelabeld en gecodeerd. De kernlabelschema's die hieruit voort zijn gekomen zijn toegevoegd als bijlage 2. Doordat deze interviews zijn gelabeld en gecodeerd konden wij dit later op een schematische manier analyseren (Van der Donk & Van Lanen, 2017). Naast dat wij de interviews op een schematische manier hebben geanalyseerd hebben wij bij het beantwoorden van de deelvragen en de hoofdvraag gebruik gemaakt van triangulatie, dit houdt in dat wij verschillende informatiebronnen hebben gebruikt zoals interviews, literatuuronderzoek en documentonderzoek (Van der Donk & Van Lanen, 2017). De ruwe data is te vinden in het bronnenboek.

3.5 Risico's

Het risico bestaat dat informele ondersteuningsinitiatieven niet open staan voor interviews met ons, omdat dit bijvoorbeeld te veel tijd kost of zij de meerwaarde van ons onderzoek niet inzien. Dit risico willen we verkleinen door interviews via de telefoon aan te bieden. Ook proberen we om de interviews zo efficiënt mogelijk te houden door alleen nodige vragen te stellen.

Het tweede risico dat op zou kunnen treden is dat informele ondersteuningsinitiatieven aangeven niet de behoefte te hebben aan meer verbinding met andere informele netwerken. Het gevolg hiervan is dat wij geen product kunnen ontwikkelen dat Welzijn Barneveld kan gebruiken om de samenhang tussen deze informele ondersteuningsinitiatieven te vergroten. Wanneer dit het geval blijkt zullen wij kijken naar middelen die in de toekomst zouden kunnen werken.

4 Literatuuronderzoek

“Welke aanwijzingen zijn er in de literatuur te vinden over het verbinden en versterken van informele ondersteuningsinitiatieven?”

4.1 Samenhang

Het belang en doel van Welzijn Barneveld en project In De Buurt is het stimuleren van sociale samenhang. In De Buurt beschrijft sociale samenhang als volgt: “**prettig kunnen wonen en leven in je eigen omgeving. Hiervan is sprake als bewoners gedeelde normen ervaren, betrokkenheid en verbondenheid tonen en een gevoel van onderlinge verbondenheid en betrokkenheid beleven**” (Tuhusula - De Groot, z.d.).

Huygen en De Meere (2008) beschrijven sociale samenhang als de interne bindingskracht van een sociaal verband. Deze kracht wordt gekenmerkt door gevoelens van saamhorigheid, gedeelde normen en waarden, participatie in de groep en frequent en intensief contact tussen de leden van het verband. Dit komt mooi overeen met de beschrijving van In De Buurt. Het valt ons op dat de sociale samenhang vooral bestaat op basis van ervaringen, gevoelens en uitingen daarvan.

Uit onderzoek naar de effecten van sociale samenhang blijkt dat een sterke sociale samenhang leidt tot meer verbondenheid met de buurt, en vervolgens tot toenemende vrijwillige participatie in de buurt (Ryan, Agnitsch, Zhao, & Mullick, 2005). Hiernaast versterkt hoge sociale samenhang de veiligheid in de buurt, omdat het onderling vertrouwen hoger is en de wil om als burger in te grijpen bij delinquent gedrag (Sampson, Raudenbush, & Earls, 1997).

Samenvattend: het doel van In De Buurt is het stimuleren van ervaringen van saamhorigheid, participatie en contact tussen sociale verbanden. In De Buurt werkt in de wijk, en de onderdelen daarvan die wij onderzoeken zijn de informele ondersteuningsinitiatieven. Als informele ondersteuningsinitiatieven succesvol zijn, leidt dat tot meer ontmoeting, contact en vrijwillige participatie in de wijk. Dit versterkt de sociale samenhang. Als de sociale samenhang als sterk wordt ervaren, bevordert dit de veiligheid in de wijk en stimuleert dit tot nog meer participatie in de buurt. Denk hierbij aan een positieve spiraal: meer samenhang geeft meer participatie, en participatie geeft meer samenhang.

4.2 Knelpunten bij informele ondersteuningsinitiatieven

In december 2015 nam de Tweede Kamer een motie aan om de knelpunten van burgerinitiatieven in kaart te brengen. Hierop volgde een opdracht aan Movisie en Vilans om dit in een rapport te verwerken (Bruijn, 2016). Uit dit rapport halen wij een aantal knelpunten die veel bij informele initiatieven voorkomen.

4.2.1 Samenwerking

Uit het onderzoek blijkt dat initiatieven ervaren dat ze weinig erkenning en vertrouwen krijgen in de samenwerking met gemeenten. Hiernaast hebben zij vaak moeite met de werkwijzen en organisatie van gemeenten. Dit komt omdat de activiteiten van het initiatief niet direct bij één beleidsafdeling van de gemeente passen. Initiatieven moeten met meerdere afdelingen en loketten communiceren.

Dit veroorzaakt onduidelijkheid en hierdoor ervaren de initiatieven een gebrek aan afstemming met de gemeente. Ten slotte ervaren initiatieven dat hun -vaak meer- innovatieve manier van denken niet aansluit bij de denk -en handelingswijze van vertegenwoordigers van gemeenten (Turnhout, et al., 2016)

4.2.2 Financiën

Meerdere initiatieven ervaren een gebrek aan financiële middelen in hun opstartfase en bij hun diensten en activiteiten. Een belemmering is de regelgeving rondom het zelf werven van inkomsten door verhuur van ruimtes en door horeca. Veel initiatieven geven echter ook aan nog wel financieel ondersteund te worden door fondsen of door projectsubsidies van de gemeente (Turnhout, et al., 2016).

Een risico van financiële afhankelijkheid van gemeente of fondsen is dat het de duurzaamheid van een informeel ondersteuningsinitiatief in de weg kan staan. Het kan gebeuren dat de financier opeens andere beslissingen maakt over bijvoorbeeld huisvesting. Veel initiatieven hebben dan geen tweede plan, en kunnen niet meer rondkomen. Een ander risico is dat met subsidie of fondsen ook voorwaarden meekomen. Die voorwaarden kunnen streng zijn, en gepaard gaan met verantwoordingsmethodieken die tijd, energie en geld kunnen kosten (Igalla, 2019).

Malika Igalla (2019) beschrijft hoe initiatiefnemers op zoek zijn naar een meer gelijkwaardige partnerrelatie met gemeenten en andere financiële partners. Gemeenten vinden het echter moeilijk om deze relaties aan te gaan met een groot aantal -vaak tientallen- initiatieven, zowel financieel als praktisch en organisatorisch.

4.2.3 Kennis

Informele ondersteuningsinitiatieven hebben behoefte aan het delen van kennis met elkaar en zijn hier ook toe bereid. Het grote deel van de hen doet dit het liefst tijdens netwerkbijeenkomsten of workshops, plekken waar initiatiefnemers op persoonlijk vlak met elkaar kunnen delen. Kennis die graag gedeeld wordt gaat over samenwerking met partners zoals de gemeente of welzijnswerk en over groeimogelijkheden en belemmeringen van hun initiatieven (De Jong, Felixdal-De Jong, Turnhout, & Molenaar, z.d.).

4.3 Verbinden en versterken van informele ondersteuningsinitiatieven: elf rollen

Mirjan Oude Vrielink en Ted van de Wijdeven (2011) maken een onderscheid tussen een viertal ondersteuningstypes in het versterken, verbinden en ondersteunen van informele ondersteuningsinitiatieven als professional. Deze ondersteuningstypes bestaan weer uit een aantal rollen die professionals -waar we opbouwwerkers van In De Buurt onder scharen-kunnen aannemen. Als volgt:

Burgerkracht aanvullen	Empoweren	Institutioneel verbinden	Vitaliseren van de wijkgemeenschap
Toetser	Spiegel	PR-medewerker	Schijnwerper
Gids	Supporter	Netwerkbouwer (instituten en organisaties)	Netwerkbouwer (bewoners en projecten)
Tolk		Kritische noot	Praatpaal

4.3.1 Burgerkracht aanvullen

In deze categorie vult de professional de plannen van initiatiefnemers aan en stuurt bij waar nodig, nadrukkelijk zonder dat hij of zij het initiatief overneemt. De professional doet interventies in het project om het project op te starten of gestroomlijnder te krijgen. Dit doet de professional in drie rollen: Toetser, gids en tolk (De Boer & Van der Lans, 2011). Binnen deze categorie draagt de professional bij aan het versterken van initiatieven door vanuit de bril van de burger te zoeken naar mogelijkheden binnen de kaders van wat procedureel mogelijk is. De professional slaat hiermee een brug tussen initiatiefnemer en gemeente, waarvan we weten uit 4.2.1. dat samenwerking tussen die twee partijen vaak stug loopt (Turnhout, et al., 2016).

In de rol van 'toetser' focust de professional zich op de meerwaarde van het initiatief in de wijk en schat -op basis van zijn of haar kennis van de wijk(bewoners)- in hoe dit ontvangen wordt. Waar nodig, stuurt de professional bij. In de rol van 'gids' stuurt de professional de initiatiefnemers de goede kant op, richting instanties en contacten die bij kunnen dragen bij het initiatief. De professional gidst wanneer initiatiefnemers niet weten wie ze kunnen benaderen voor -bijvoorbeeld-vergunningen of medewerking van de gemeente. In de rol van 'tolk' vertaalt de professional eventueel beleidsjargon en maakt een meer figuurlijke vertaalslag van informele werkwijzen naar ambtelijke werkwijzen en vice versa.

4.3.2 Empoweren

Hoewel het belangrijk is dat een initiatief goed loopt, is er ook aandacht voor de persoonlijke groei van initiatiefnemers en betrokkenen. Empowerment gaat er van uit dat ieder mens over competenties beschikt die kunnen groeien en ontwikkelen. Hier speelt de professional twee rollen in: die van 'spiegel' en 'supporter'.

In de rol van 'spiegel' creëert de professional bewustzijn bij initiatiefnemers over hoe zij naar zichzelf en hun omgeving -zoals hun wijk) kijken. Dit gebeurt in de opstartfase, wanneer er wordt nagedacht over wat er nodig is in de buurt, en wat de competenties zijn van de initiatiefnemers. Dit is voor de initiatiefnemer bijna altijd een onbewust proces, wat wordt herkend door de professional. Naast spiegel is de professional ook 'supporter': hij of zij toont persoonlijke betrokkenheid en is iemand om op terug te vallen. Betrokkenheid uit zich in het tonen van interesse bij kleine dingen, en het gevoel geven van vertrouwen in de initiatiefnemer (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011).

4.3.3 Institutioneel verbinden

Het institutioneel verbinden vindt in de praktijk plaats buiten de initiatieven. Doel is om een constructieve en tegemoetkomende houding tot stand te brengen over het ondersteuningsinitiatief. Dit leidt tot een vruchtbare sociale basis in de wijk: uiteindelijk kunnen bewoners in concrete projecten instappen. Hier zijn drie rollen voor de professional in te onderscheiden.

De 'PR-medewerker' zorgt voor bekendheid van initiatieven als verbinder en versterker van initiatieven in de wijk. De professional legt informeel contact in de wijk en regelt bijvoorbeeld flyers. Welzijn Barneveld neemt onder andere deze rol aan door zo veel mogelijk ondersteuningsinitiatieven op hun website te vermelden. Hiernaast kan Welzijn Barneveld ook formelere organisaties zoals buurthuizen, gemeente en bedrijven in de omgeving benaderen. Langzaam maar zeker ontstaat er een gevestigde orde die bekend is met de informele ondersteuningsinitiatieven.

Als ‘netwerkbouwer’ legt de professional gaandeweg verbindingen tussen verschillende instanties, organisaties, initiatieven en bewoners. Ook hierdoor ontstaat er een informele infrastructuur van partijen die samen een civil society vormen (van Pelt & Repetur, 2018). Risico hierin is een gevoel van concurrentie als partijen in hetzelfde vaarwater zitten, of als bestaande partijen zich verdrukt voelen door ‘nieuwkomers’. Daarom is de rol van de professional ook die van ‘kritische noot’: De professional durft partijen kritisch te bevragen op hun standpunten en vermijdt geen discussie met die partijen als dat nodig is (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011).

Hier willen we een kanttekening plaatsen: het onderzoek van Oude Vrielink en Van de Wijdeven (2011) is gebaseerd op de praktijken van een landelijke organisatie met professionals die niet direct betrokken zijn bij de wijk, dorp of stad waar dit plaatsvindt. We stellen ons voor dat Welzijn Barneveld zelf ook een bepaalde plek heeft in de civil society van Barneveld, en dus ook in hetzelfde vaarwater kan zitten als de initiatieven die zij ondersteunen. Dit vraagt om reflectievermogen van de professional van Welzijn Barneveld: een spiegelrol naar zichzelf toe.

4.3.4 Vitaliseren van de wijkgemeenschap

Tot slot kan Welzijn Barneveld zich nogmaals bezig houden met de omgeving rond initiatieven, maar dan in een functie om informele initiatieven te laten ontstaan in de wijk. De professional doet een appél op gevoelens van verbondenheid met de wijk en haar bewoners. Dit gebeurt in de rol van ‘schijnwerper’, ‘netwerkbouwer’ en ‘praatpaal’ (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011).

Als ‘schijnwerper’ vestigt de professional positieve aandacht op het initiatief, zowel in de opstartfase als in het vieren van behaalde successen. Dit levert erkenning en waardering op voor de initiatiefnemers en stimuleert en inspireert anderen om zich in te zetten voor hun omgeving.

In de rol van ‘netwerkbouwer’ verbinden professionals verbinding tussen bewoners onder elkaar én projecten onder elkaar. Professional kijkt hierbij naar de kwaliteiten van bewoners. Als die goed van pas komen bij andere projecten, of als andere bewoners aan soortgelijke projecten werken, brengt de professional die bewoners met elkaar in contact.

Als ‘praatpaal’ is de professional beschikbaar voor klachten, ideeën die niet concreet worden en om simpelweg verhalen van bewoners aan te horen. Soms leidt dit toch tot een concrete aanpak, en soms is het simpelweg beschikbaarheid en nabijheid tonen. Hier zien we een duidelijk raakvlak met de Presentiebenadering (Baart, 2001). Deze benadering gaat uit van nabijheid en acceptatie als basis voor een goede relatie met cliënten of – in dit geval- inwoners en initiatieven. Dit hoeft niet altijd tot vervolgstappen te leiden, maar heeft een functie op zich.

4.4 Deelconclusie

In De Buurt stimuleert sociale samenhang in buurten en wijken door informele ondersteuningsinitiatieven te versterken en te verbinden. In de literatuur hebben we gezocht naar aanwijzingen in wát hiervoor nodig is, en hoe dit bereikt kan worden.

Informele ondersteuningsinitiatieven ervaren vaak geen soepele samenwerking met gemeenten en andere partners. Dit komt doordat er verschillen bestaan in de denkwijze, werkwijze en communicatie tussen initiatieven en gemeenten. Hierin kan In De Buurt een rol spelen van ‘tolk’, door vak -en

beleidsjargon te vertalen naar concrete taal voor initiatieven. Hiernaast kunnen zij optreden als ‘gids’ door wegwijs te maken tussen de verschillende afdelingen en loketten van de gemeente.

Op financieel gebied zijn veel initiatieven afhankelijk van gemeentes of fondsen. Dit kan een risico vormen als initiatieven niet meer in lijn werken met de wens en het beleid van hun financiers. Vaak brengt financiële afhankelijkheid ook verantwoordingsverplichting met zich mee. Dit kan tijd, geld en energie kosten van initiatiefnemers. Als ‘kritische noot’ en ‘spiegel’ kan In De Buurt bij het opstarten van het initiatief zich hier al bij betrekken: Ze kunnen kijken naar de noodzaak en relevantie in de wijk voor het ondersteuningsinitiatief en kunnen helpen in het aansluiten op wensen en gemeentebestuur. Ook kan Welzijn Barneveld met In De Buurt optreden als netwerkbouwer, tussen gemeente, initiatief en andere partners en potentiële financiers.

Op kennisgebied willen initiatieven met elkaar uitwisselen. Dit gebeurt bij voorkeur in een persoonlijke setting, zoals workshops. Als netwerkbouwer kan de professionals initiatieven met elkaar verbinden, door bijeenkomsten te organiseren zoals Welzijn Barneveld met de werkateliers doet.

Zo zijn er nog meer rollen aan te nemen als welzijnsprofessional in het ondersteunen en verbinden van informele ondersteuningsinitiatieven. Deze rollen dragen uiteindelijk bij door de krachten van burger aan te vullen waar dat nodig is, initiatiefnemers te empoweren, de wijkgemeenschap vruchtbaar en ontvankelijk te maken voor informele initiatieven en door ook de formele kant met het informele te verbinden en te motiveren.

5 De rol van Welzijn Barneveld

Wat is de huidige rol van Welzijn Barneveld in het verbinden en het versterken van informele ondersteuningsinitiatieven in Barneveld en welke rol willen zij graag aannemen?

In dit hoofdstuk zal gekeken worden naar de rol die Welzijn Barneveld binnen de gemeente Barneveld inneemt en welke rol zij graag aan zouden willen nemen.

5.1 Totstandkoming

In de gemeente Barneveld wordt belang van het versterken van de sociale samenhang aangestipt in de nota 'Kracht en Kwetsbaarheid' (Jager-Vreugdenhil et al., 2010). De gemeente Barneveld vraagt als reactie hierop aan Welzijn Barneveld om zich in te zetten voor het vergroten van sociale samenhang in Barneveld. Hierop ontstaat de pilot 'Uit Wijken', die vervolgens uitloopt in het project 'In De Buurt' (Welzijn Barneveld, 2014).

In gesprek met de beleidsmedewerker Welzijn en Zorg van de gemeente Barneveld binnen het sociaal domein kwam naar voren dat de gemeente niet per se een opdracht heeft gegeven aan Welzijn Barneveld. De gemeente kiest er voor om Welzijn Barneveld te subsidiëren omdat zij goed vinden wat Welzijn Barneveld doet, zonder dat hier een opdracht aan vooraf gaat. De beleidsmedewerker spreekt van een meer gelijkwaardige relatie waarin samen afspraken worden gemaakt.

De ambtenaar verwijst naar de nota 'Kracht en Kwetsbaarheid' (Jager-Vreugdenhil, Til-Teekman, Kruiswijk-van Hulst, & Slendebroek-Meints, 2010) en onderschrijft de situatie die daar beschreven werd in Barneveld. Hij spreekt van veel '*bonding*', maar weinig '*bridging*': in groepen is de samenhang intern sterk, maar groepen onderling hebben in Barneveld weinig contact en begrip.

Hiernaast spraken we een aantal medewerkers van Welzijn Barneveld die betrokken zijn bij het project 'In De Buurt' over de noodzaak van het project. Hierin komt onder andere de nota naar voren. Zij herkennen het beeld (veel bonding, weinig bridging) dat hierin geschetst werd (W1:10, W1:11, W1:12, W3:01). Ook werd gezegd dat het van belang is dat mensen elkaar blijven ontmoeten (W1:21). Ten slotte stelt één van de medewerkers dat dit project ontstaan is omdat de gemeente zich steeds meer op wijkniveau ging richten en hierin meer sociale samenhang wilde bewerkstelligen (W2:06).

We zien een duidelijke lijn ontstaan van verschillende bronnen die onderschrijven wat de noodzaak van het werk is dat er wordt gedaan en de rol die Welzijn Barneveld daarom nu inneemt. Door meerdere respondenten is er meerdere malen verwezen naar de nota 'Kracht en Kwetsbaarheid' (Jager-Vreugdenhil et al., 2010). We zien dat er vervolgens concreet gehandeld is door de gemeente Barneveld en door Welzijn Barneveld, door het oprichten van 'In De Buurt'.

5.2 Huidige rol Welzijn Barneveld

In De Buurt houdt een visie voor ogen waarin zij stellen dat **"wanneer mensen elkaar kennen, begrijpen en respecteren, zijn zij sneller geneigd een helpende hand uit te steken wanneer het even niet meer lukt."** Zij geven handen en voeten aan deze visie door ontmoeting tussen mensen, groepen en initiatieven te stimuleren (Welzijn Barneveld, 2014).

Aan de hand van deze informatie zijn we in gesprek gegaan met meerdere medewerkers van Welzijn Barneveld die betrokken zijn met het project In De Buurt. We hebben onder andere gekeken hoe zij naar de huidige rol van Welzijn Barneveld kijken in het verbinden en versterken van informele ondersteuningsinitiatieven.

5.2.1 Rol

We spraken met medewerkers van Welzijn Barneveld over de positie die Welzijn Barneveld inneemt met betrekking tot de informele ondersteuningsinitiatieven. Hierbij werd genoemd dat zij momenteel een faciliterende rol innemen (W1:17,W2:10). Zij beschrijven hoe dit er concreet uit ziet Door flyers brengen zij het aanbod van initiatieven samen. Hiernaast wordt het werkatelier besproken, dat zij twee keer per jaar doen om initiatieven samen te brengen (W2:10).

Hiernaast noemen zij dat zij een ondersteunende rol hebben. Als initiatieven ergens tegenaan lopen, kan Welzijn Barneveld hierin ondersteuning bieden naar behoefte van het initiatief (W1:09,W1:18).

Eén van de medewerkers beschrijft dat Welzijn Barneveld en het project In De Buurt ook een rol aanneemt van spin in het web voor bestaande initiatieven en activiteiten (W2:03,W2:05).

Ten slotte zien medewerkers van Welzijn Barneveld zichzelf ook als partner van initiatieven: “En ik denk dat veel initiatieven ons ook zien als een soort partner. Een beetje partner op afstand. Zo stel ik het me voor. Ik denk niet dat ze ons echt zien als iemand die zich er voortdurend mee bemoeit. Dat denk ik niet. Maar wel als een soort overkoepelende organisatie.” (W2:09) We zien hierin ook raakvlak met de centrale en faciliterende rol die Welzijn Barneveld aanneemt in het verbinden en versterken van initiatieven.

Medewerkers geven aan dat Welzijn Barneveld zich opstelt in een overkoepelende maar centrale rol, die probeert te verbinden en te ondersteunen waar dat meerwaarde heeft. Wanneer wij dit vertalen naar de rollen die Oude Vrielink en Van de Wijdeven (2011) schetsen zou dit gezien kunnen worden als de rol van netwerkbouwer. Zij proberen alle initiatieven met elkaar te verbinden en tegelijkertijd ook de vertalende rol te zijn naar bijvoorbeeld een gemeente.

5.2.2 Activiteiten

Medewerkers van Welzijn Barneveld beschrijven verschillende concrete uitwerkingen van hoe zij sociale samenhang stimuleren. Zo vertellen zij dat zij twee maal per jaar een werkatelier aanbieden aan ondersteuningsinitiatieven (W1:14,W1:15,W1:28,W3:05,W3:06,W3:07,W3:09).

“De ene keer bieden we bijvoorbeeld een workshop aan van communicatie, ... hoe zet je je initiatief op de kaart. Hoe doe je dat met social media. ... Dus probeer je ze allemaal wat te laten vertellen over hun initiatief en waar zij tegen aan lopen. Dus ze elkaar laten ontmoeten. Weten wat de ander doet. En tegelijkertijd ook voor ons ... dat zij ons weten te vinden.” (W1:14)

Ook noemt één van de respondenten van Welzijn Barneveld dat zij met het project In de Buurt contact onderhouden met informele ondersteuningsinitiatieven (W2:04). Hiernaast komt het woord verbinden meerdere malen naar voren (W1:20,W2:07,W3:02,W3:03,W3:04). Bijvoorbeeld: “Nou, we verbinden, dat we zorgen dat het een geheel vormt met elkaar. Dus dat het niet allemaal losstaande eilandjes zijn, maar dat er samenwerking is of dat er afstemming is”(W2:07). Vanuit die verbinding leren mensen elkaar

kennen (W1:05,W1:13) en wordt op deze manier geprobeerd om de sociale samenhang in wijken te vergroten (W1:01,W1:02).

Ten slotte komt naar voren dat In De Buurt ook direct betrokken is bij activiteiten die door inwoners worden georganiseerd en geïnitieerd. Hierbij komt het ook voor dat In De Buurt grotendeels activiteiten zélf organiseert (W1:06,W2:01).

Kortom, concreet houdt 'In De Buurt' zich bezig met het organiseren van werkateliers, het onderhouden van contact met én tussen de initiatieven, verbinden zij initiatieven met elkaar en blijven ze betrokken in het organiseren van activiteiten in wijk en dorp.

5.2.3 Resultaat

Vanuit de positie die Welzijn Barneveld met het project 'In De Buurt' aanneemt en vanuit de activiteiten die zij doen merken de verschillende medewerkers enkele resultaten en uitkomsten op. Zo wordt genoemd dat zij nog niet helder wat nou concreet de behoefte is van informele ondersteuningsinitiatieven op het gebied van ondersteuning (W2:14,W2:15,W2:20). *"Nee, daar heb ik eigenlijk niet zo'n idee van wat precies de behoefte is met betrekking tot ons"* (2:15).

Toch wordt er ook geëvalueerd met initiatieven, om te kijken wat er anders kan en waar behoeftes liggen. Hierin horen we dat de initiatieven het dan vooral prettig vinden om elkaar te ontmoeten en te horen waar anderen mee bezig zijn. Door de werkateliers komen initiatieven ook met vragen over hun eigen knelpunten (W1:16).

5.2.4 Samenvatting

Uit de gesprekken met medewerkers van Welzijn Barneveld kunnen we de volgende conclusies **over de huidige rol van Welzijn Barneveld** trekken:

Welzijn Barneveld biedt momenteel met name ondersteuning van het type institutioneel verbinden (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011).

Welzijn Barneveld stelt zich op in een overkoepelende, centrale rol. Ze proberen informele ondersteuningsinitiatieven te verbinden en te ondersteunen waar dat meerwaarde heeft. Dit doen zij door het organiseren van werkateliers, het onderhouden van contact met én tussen initiatieven, en door betrokken te zijn in het organiseren van wijk en dorp. **Hierin werkt het project In De Buurt als netwerkbouwer. De rol van netwerkbouwer is te zien in institutioneel verbinden, maar ook in het type 'vitaliseren van de wijkgemeenschap'. Het aanwezig zijn in de wijk lijkt wel te gebeuren, maar bewust in relatie tot de initiatieven die zich naast inwoners in die wijk bevinden zien we niet terugkomen in de interviews. Anders gezegd: er wordt in de wijk gewerkt, en met informele ondersteuningsinitiatieven gewerkt, maar deze twee acties lijken nog niet geïntegreerd met elkaar.**

Hoewel er tijdens een werkatelier geëvalueerd is met meerdere informele ondersteuningsinitiatieven, is nog niet altijd duidelijk wat de behoeftes van verschillende initiatieven zijn.

In gesprek met de beleidsmedewerker van de gemeente Barneveld stelt hij dat Welzijn Barneveld binnen de gemeente Barneveld een verbindende rol kan spelen. Daarom ontvangen zij ook subsidie. Hij beschrijft de transitie van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving, die ook zijn impact heeft in Barneveld. Dit

vraagt om een verandering in de rol van de gemeente, die van een vangnet. Van inwoners wordt zelfredzaamheid verwacht.

Informele ondersteuningsinitiatieven zorgen er volgens de ambtenaar voor dat er minder beroep hoeft worden gedaan op het professionele vangnet. De rol van Welzijn Barneveld is daarin om enerzijds een brug te slaan tussen verschillende informele organisaties en anderzijds het stimuleren van informele hulp.

De beleidsmedewerker stelt dat Welzijn Barneveld de laatste jaren goed in beeld heeft gekregen welke initiatieven er allemaal zijn. Er is goed geïnformeerd en de informatie die er is wordt actueel gehouden. Hiernaast is de ambtenaar positief over het werkatelier, waarin de informele ondersteuningsinitiatieven bij elkaar worden gebracht en kennis wordt gedeeld. **We concluderen dat in de rollen die Oude Vrielink en Van de Wijdeven (2011) beschrijven, Welzijn Barneveld sterk is in de rol van PR-medewerker en Netwerkbouwer. Hiermee werkt Welzijn Barneveld vooral in het ondersteuningstype van het institutioneel verbinden. Binnen de andere ondersteuningstypen zien we nog niet veel terug.**

5.3 Wens/Richting

Tot slot hebben we onderzocht wat de behoeften en toekomstrichting van Welzijn Barneveld en het project In De Buurt zijn.

5.3.1 Sturing versus autonomie

Meerdere medewerkers spreken over de benadering van informele ondersteuningsinitiatieven (W1:25, W1:26, W1:27, W2:12). Eén van hen geeft aan het soms lastig te vinden om een initiatief 'los te laten' als het initiatief verder groeit (W1:25). Zij wil graag initiatieven eerst stabiel krijgen en als zeker is dat dat zo is kan het initiatief meer op zichzelf gaan staan (W1:26). De ander neemt liever een meer dienende rol aan: meer afwachting tot er vragen en behoeftes vanuit de ondersteuningsinitiatieven komen (W2:12). Toch staat vast dat medewerkers van Welzijn Barneveld de informele ondersteuningsinitiatieven niet willen dwingen tot samenwerking: **"Ik wil ze ook vooral stimuleren om hun eigen ding te doen. En ik zou niet zeggen van je moet samenwerken. Maar als daar behoefte aan is of als ja ik kan het me voorstellen dat het prettig is"** (W1:27).

Medewerkers die betrokken zijn bij In De Buurt zoeken soms naar een goede houding naar informele ondersteuningsinitiatieven toe en twijfelen daarbij tussen sturen (het aanvullen van burgerkracht) en nauwe betrokkenheid (empoweren) tegenover ruimte geven en afwachten op behoeften van de initiatieven. We zien dat er soms gezocht wordt naar de gewenste houding richting initiatieven: een meer sturende houding of meer een dienende houding? **Vanuit de rollen van Oude Vrielink en Van de Wijdeven (2011) zien we de medewerkers zoeken naar de juiste balans tussen 'gidsen' in het aanvullen van burgerkracht en 'praatpaal' vanuit het ondersteuningstype empoweren.**

5.3.2 Behoeftes en maatwerk

Eén van de respondenten van Welzijn Barneveld geeft aan nog niet goed in kaart te hebben wat de behoeften zijn van de verschillende ondersteuningsinitiatieven. Hier zouden ze meer over willen weten en daar ook vervolgens zich op richten in het verbinden en versterken (W2:18, W2:19).

"Nou we zijn het onderzoek best wel aan het inzoomen naar wat Welzijn Barneveld zou kunnen doen om de initiatieven te verbinden en te versterken, Maar dat richt zich er dus op dat de onderlinge relatie met

elkaar sterker wordt. Dus de vraag is eigenlijk ook een beetje, wat hebben zij van elkaar nodig. Dat is denk ik niet echt helder. Tenminste bij ons niet.” (W2:18)

De medewerkers van Welzijn Barneveld wilt sowieso het liefst maatwerk aanbieden, afgestemd op de behoeftes van de ondersteuningsinitiatieven (W2:08). Toch is dit soms moeilijk, omdat er niet veel tijd en mankracht beschikbaar is.

Eén van de medewerkers geeft aan niet goed te weten wat de behoeftes van informele ondersteuningsinitiatieven zijn. Hierin zouden ze meer maatwerk willen aanbieden op basis van die behoeftes.

5.3.3 Mankracht

Een van de medewerkers van Welzijn Barneveld stelde dat er op het moment te weinig mankracht is.

“Om te kijken: welke behoefte heerst er? Mensen spreken, mensen ontmoeten, de buurt kennen. In grote steden is dat veel meer. Dan heb je echt, elke wijk heeft een of twee of misschien wel drie buurtwerkers. En die kennen hun mensen. Die weten wie... die lopen door een wijk en die zeggen: ‘Hee, ik ken jou.’ en ‘hoe is het?’ Dat heb ik niet. Niet in elke wijk ten minste. Dat zou ik wel heel graag willen ja.” (W1:22)

Van meerdere medewerkers krijgen we terug dat er veel meer mogelijk zou zijn als er meer mankracht beschikbaar zou zijn (W1:04,W1:22,W1:24,W3:11,W3:13). Zij geven aan meer persoonlijke en informele verbinding te kunnen leggen met buurtbewoners (het vitaliseren van de wijkgemeenschap) en initiatieven als zij meer tijd beschikbaar kunnen hebben. Kortom, er zou meer ruimte ontstaan voor het werken vanuit de Presentiebenadering (Baart, 2001) en het empoweren van initiatieven en initiatiefnemers (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011). Momenteel heeft ‘In De Buurt’ één projectwerker. Zij beseffen ook dat mankracht afhankelijk is van geld, en Welzijn Barneveld werkt op subsidie vanuit de gemeente (W3:13).

Wanneer er meer geld beschikbaar zou zijn, zou één van de respondenten meer integraal willen werken binnen Welzijn Barneveld: “Dus die draai moet ook hier gemaakt worden, dat je denkt, ‘joh, deze mevrouw heeft iets nodig. Wie en wat zou deze vrouw kunnen helpen? Ik loop even naar Roos, Roos zou jij me kunnen helpen met mensen uit de buurt of uit de wijk.’ Want die buurvrouw gaat echt niet naar de buurvrouw om te zeggen: ‘joh wil jij mij even helpen vandaag’ als die de buurvrouw niet eens kent. Dat gaat niet gebeuren. Dus ook intern bij WB zouden we wat anders kunnen gaan werken waardoor we allemaal een beetje in de buurt bezig zijn”(W3:13).

5.4 Conclusie

Wat is de huidige rol van Welzijn Barneveld in het verbinden en het versterken van informele ondersteuningsinitiatieven in Barneveld en welke rol willen zij graag aannemen?

Welzijn Barneveld werkt met het project 'In De Buurt' aan het stimuleren van sociale samenhang. Dit gebeurt in samenspraak met de gemeente Barneveld, op basis van de nota 'Kracht en Kwetsbaarheid'

In de Barneveldse civil society heeft Welzijn Barneveld een overkoepelende en centrale rol tussen de informele ondersteuningsinitiatieven. Dit doen ze door het project In De Buurt. In De Buurt organiseert werkateliers en onderhoudt contacten mét en tussen initiatieven. Tevens bieden zij inhoudelijke ondersteuning aan initiatieven.

Institutioneel verbinden

Vanuit de literatuurstudie in hoofdstuk 4 kunnen we de huidige rol van Welzijn Barneveld typeren als institutioneel verbinder (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011). Binnen dit type neemt Welzijn Barneveld met het project In De Buurt een aantal rollen in. Welzijn Barneveld neemt in Barneveld de rol in van PR-medewerker door informatie over informele ondersteuningsinitiatieven aan te bieden en weer te geven op hun website, mond-tot-mond en via flyers. Hiernaast stellen zij zich op als netwerkbouwer: tussen initiatieven onderling met het werkatelier, maar ook tussen initiatieven en professionele instanties. Er zijn nog groeimogelijkheden in de verbinding tussen informele initiatieven en eerstelijns hulpverleningsorganisaties. Beide van deze rollen bevinden zich in het ondersteuningstype institutioneel verbinden (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011).

Wensen

Welzijn Barneveld geeft wel aan dat zij nog zoeken zijn naar de concrete behoefte van initiatieven. Wanneer Welzijn Barneveld vooruit kijkt zouden zij deze rollen graag hetzelfde voor zich zien, maar willen zij graag op zoek naar de behoefte van deze initiatieven. Hierop zouden ze vervolgens kunnen reageren met maatwerk in hun ondersteuning van initiatieven. Het zou volgens medewerkers van Welzijn Barneveld helpen als er meer capaciteit beschikbaar zou komen in de vorm van meer medewerkers. Op die manier zouden ze zich meer kunnen richten op het empoweren van initiatiefnemers en op het vitaliseren van de wijkgemeenschap.

6 Behoeftes informele ondersteuningsinitiatieven

Wat zeggen informele ondersteuningsinitiatieven over hun behoeften aan ondersteuning van Welzijn Barneveld bij het verbinden en versterken?

In dit hoofdstuk zal antwoord gegeven worden op de vraag wat informele ondersteuningsinitiatieven zeggen over hun behoefte aan ondersteuning van Welzijn Barneveld bij het verbinden en versterken. Hierbij zal gekeken worden naar de interviews die gevoerd zijn met verschillende van deze informele ondersteuningsinitiatieven. We maken een opbouw door eerst te analyseren hoe initiatieven naar de rol van Welzijn Barneveld kijken. Vervolgens brengen we de knelpunten in kaart: waar lopen initiatieven tegenaan? Tot slot kijken we naar de concrete behoeftes en wensen in ondersteuning van de initiatieven.

6.1 Rol van Welzijn Barneveld

Tijdens de gesprekken die gevoerd zijn met verschillende initiatieven kwam naar voren hoe verschillende initiatieven de rol van Welzijn Barneveld beschouwen.

6.1.1 Welzijn Barneveld

In de gesprekken die gevoerd zijn werd gevraagd hoe de initiatieven naar de rol van Welzijn Barneveld keken. Hier kwamen uiteenlopende zaken naar voren. Allereerst ervaart een ondersteuningsinitiatief dat er geen geld beschikbaar was voor hun initiatief vanuit Welzijn Barneveld. Hiernaast kon Welzijn Barneveld in gesprek met dit ondersteuningsinitiatief geen faciliterende rol aannemen, maar wel meedenken en ondersteunen waar nodig. Hetzelfde initiatief wenst dat Welzijn Barneveld hierin een wat meer proactieve, op de voorgrond tredende houding aanneemt, “als zijnde van een overkoepelende organisatie” (I2:11).

Op het gebied van financiën zien wij dat enkele initiatieven moeite hebben met het idee dat Welzijn Barneveld al het geld ontvangt, en dat initiatieven hier geen aanspraak op kunnen maken (I3:10,I3:22, I6:10). “Op zo’n werkatelier, dan is er een heel duur buffet en dan zitten allemaal organisaties die allemaal financiën tekortkomen en dat steekt wel een beetje. Dat vind ik wel, dan denk ik, ja, weetje, dat vind ik echt lastig” (I3:10). Tot slot horen we van een initiatief dat nog niet helder is wat Welzijn Barneveld precies kan bieden aan ondersteuning en samenwerking (I7:20).

Kortom, we zien dat er bepaalde verwachtingen van Welzijn Barneveld zijn vanuit informele ondersteuningsinitiatieven. Het idee bestaat bij initiatieven dat er niet genoeg aan deze verwachtingen wordt voldaan door Welzijn Barneveld. Deze verwachtingen bestaan op het gebied van financiën, communicatie, ondersteuning en de uiteindelijke rol van Welzijn Barneveld in de gemeente.

6.1.2 Samenwerking

Wat opvalt is dat uit vier gesprekken met informele ondersteuningsinitiatieven naar voren komt dat er geen of nauwelijks samenwerking is tussen de initiatieven en Welzijn Barneveld (I2:27,I3:02,I3:14,I4:01, I5:06,I5:13,I5:14). Wel ziet één van hen (I5:06,I5:14) de mogelijkheid om mensen waarbij dat aansluit eventueel door te verwijzen naar Welzijn Barneveld. Een ander (I3:14) zou de mogelijkheid tot samenwerking zien wanneer er afspraken gemaakt kunnen worden over financiën. Aan de andere kant horen we ook positieve geluiden over de samenwerking tussen initiatieven en Welzijn Barneveld. Eén van

de initiatieven is tevreden over de rol die Welzijn Barneveld inneemt in het creëren van naamsbekendheid en het verbinden van initiatieven onderling, door bijvoorbeeld het werkatelier (I7:05).

“Kijk, een Welzijn Barneveld zorgt er in ieder geval voor wat naamsbekendheid. Af en toe hebben we contact met andere initiatieven op zo’n avond. Dus het is op praktisch gebied maar ook wel netwerken en kijken hoe je elkaar kunt gebruiken”(7:05).

Samenvattend: Wat we hier zien is dat er in het algemeen wel kennis is van elkaars bestaan als initiatief en Welzijn Barneveld, maar dat dat nog niet altijd samenwerking wordt genoemd door de initiatieven. De samenwerking die al wel plaatsvindt of die gewenst wordt, is op het gebied van doorverwijzing van extra hulpbehoevenden, samenwerking in financieel opzicht en in creëren van naamsbekendheid.

6.1.3 Communicatie

Uit drie van de gevoerde gesprekken kwam naar voren dat het initiatief om onderling contact tussen Welzijn Barneveld en de informele ondersteuningsinitiatieven te leggen veelal vanuit de informele ondersteuningsinitiatieven komt (I2:10,I2:17,I2:23,I6:05,I6:06,I7:10). Het nut van onderling contact wordt wel duidelijk gezien. Zo stelt één van hen: “Ze zijn heel bereidwillig, maar het stukje initiatief en het echte contact mis ik wel een beetje. Wat is er nou eigenlijk en wat kunnen we voor elkaar betekenen?” (6:05). Het contact dat er is wordt als positief ervaren (I2:18,I4:05). Initiatieven zouden het fijn vinden om het contact vervolgens ook duurzaam te houden: “Het enige is dat ik nu niks meer van hen heb vernomen, dus en dat kan ik me ook voorstellen, want ze zijn ook gewoon druk. Maar eventjes een vinger aan de pols houden...” (I2:21).

Hieruit zien we dat de meerwaarde van contact wel degelijk gezien wordt, maar dat er een meer proactieve houding in het contact leggen van Welzijn Barneveld gewenst wordt. Bestaande contacten worden als positief bestempeld. Eén initiatief wenst hierin een wat vaker terugkerend contact.

6.1.4 Vrijwilligersdatabank

Drie initiatieven noemen de vrijwilligersbank van Welzijn Barneveld (I2:20,I4:04,I4:09,I6:04). Deze initiatieven geven aan gebruik te maken van de vrijwilligersbank. Hier halen ze echter nauwelijks vrijwilligers daadwerkelijk vandaan. “Welzijn Barneveld heeft die vrijwilligersbank. Dat is een fijne manier van ondersteuning, want dan kunnen zij een soort overkoepelende ondersteuning zijn voor de verschillende initiatieven en ik denk ook een waardevolle sparringpartner. Alleen moet elk initiatief er wel voor open staan.” (I2:20)

De kansen van de vrijwilligersbank worden wel degelijk gezien. Momenteel brengt dit echter nog niet veel vrijwilligers voort voor de genoemde ondersteuningsinitiatieven.

6.1.5 Werkatelier

We hebben in interviews ook gesproken over het werkatelier, dat twee maal per jaar wordt aangeboden. Hier geven twee initiatieven aan nooit bij het atelier te zijn geweest (I1:17), of er nooit van te hebben gehoord (I2:38). Een tweetal initiatieven zegt over de werkateliers dat ze daar in contact komen met andere initiatieven en dat er interessante onderwerpen voorbij komen (I4:06,I7:14). Zeker in de beginfase wordt het verbinden met andere ondersteuningsinitiatieven erg gewaardeerd. Het helpt een aantal initiatieven met het ontdekken van andere partners in de wijk (I7:05). “Ja, ik, dat is een beetje gelijk

begonnen met onze start en ik weet dat X is daarmee begonnen, wat zij toen heel goed heeft gedaan is dat zij alle initiatieven met elkaar heeft verbonden, ze is van die avonden gaan organiseren. Dus men weet nu wat er in de wijken is”(17:05).

Anderzijds horen we bij een aantal respondenten dat wanneer initiatiefnemers meerdere keren bij de avonden komen, de onderwerpen minder gaan aansluiten. Dan worden de werkateliers als minder relevant ervaren voor de initiatieven (13:07, 14:10, 16:07, 17:15). “Ik merk dat de laatste paar keer dat ik er ben dat ik wel weet en dat ik ook wel de mensen weet te vinden als ik ze nodig heb. En een thema-avond kan best wel nuttig zijn over een bepaald onderwerp, maar dat is niet voor alle initiatieven heel belangrijk”(17:15).

De initiatieven die naar het werkatelier gaan, geven aan dat ze het fijn vinden om anderen te ontmoeten. Naarmate men vaker gaat, zegt één initiatief dat het nut enigszins minder wordt, omdat contacten dan al gelegd zijn en de informatie niet per se aansluit bij hun wensen en behoeftes.

6.2 Knelpunten van initiatieven

In de gesprekken die gevoerd zijn met de informele ondersteuningsinitiatieven kwamen ook een aantal zaken naar voren waar de initiatieven tegen aan lopen. De knelpunten zijn simpelweg op te delen in twee aspecten: vrijwilligers en financiën.

6.2.1 Vrijwilligers

“Het is gewoon een apart vak en daar loop ik gewoon elke keer weer tegen aan” (12:31). De onderdelen waar initiatieven tegen aanlopen omtrent vrijwilligers zijn het werken mét (11:18, 12:29, 12:31), het zoeken naar (12:32, 16:08, 17:07, 17:09, 17:18) het coördineren van (11:20, 12:34) en het creëren van duidelijkheid voor vrijwilligers (12:33). Sommige initiatieven geven aan nog niet gevonden te worden door mensen die zich graag vrijwillig willen inzetten (16:08). In het zoeken naar vrijwilligers wordt er soms gezocht naar vrijwilligers die eenmalig of alleen incidenteel ingezet kunnen worden (17:07). Dit gaat nog moeizaam. Dit zijn dingen die door initiatieven als lastig worden ervaren en waar zij soms tegenaan lopen. In het coördineren van vrijwilligers zoekt één initiatief naar manieren om de coördinatoren van vrijwilligers in hun organisatie meer knowhow te bieden (12:34). Hiernaast wil dit initiatief duidelijk krijgen of de verwachtingen van hun vrijwilligers in lijn zijn met hun verwachtingen en doelen als initiatief (12:33).

Kortom, vrijwilligers zijn onmisbaar voor de informele ondersteuningsinitiatieven, maar er zijn altijd uitdagingen in te vinden. De initiatieven ondervinden knelpunten in het creëren van kennis en knowhow onder vrijwilligers en coördinatoren van vrijwilligers. Hiernaast hebben enkele initiatieven moeite met het vinden en gevonden worden van vrijwilligers en is het een uitdaging om verwachtingen van elkaar duidelijk te krijgen.

6.2.2 Financiën

Op het gebied van financiën zijn er ook zaken waar de informele ondersteuningsinitiatieven tegenaan lopen. Drie van de initiatieven geven aan dat zij het lastig vinden dat Welzijn Barneveld door de gemeente als organisatie aangemeten is voor de subsidie op het gebied van welzijnswerk (11:14, 13:09, 13:13, 16:02, 16:14). Sommigen vinden hierbij de keuze van de gemeente beperkt (13:13). Alle drie de initiatieven geven aan het elk jaar weer moeilijk te vinden om rond te komen in hun begroting.

“Zij hebben gewoon één pot met geld. Daarom kan ik mij voorstellen dat Welzijn Barneveld die pot ontvangt. En die zou dus een platform kunnen zijn en kijken naar waar het geld naartoe gaat en dat zij veel meer kijken naar welke initiatieven zijn er en op welke manier kunnen deze mensen aanbesteden aan de pot van Welzijn Barneveld . In plaats van bij de gemeente direct. Dan wordt Welzijn Barneveld meer een platform of tussenpersoon”(I6:14).

6.3 Behoeftes aan ondersteuning

Vrijwel alle initiatieven geven aan behoefte te hebben aan ondersteuning van Welzijn Barneveld. Dit uit zich op verschillende manieren:

6.3.1 Expertise

Meerdere initiatieven geven aan behoefte te hebben aan het ontvangen van expertise van Welzijn Barneveld. Vier initiatieven geven aan behoefte te hebben aan training (I1:13,I2:30,I7:21,I4:12). Hierbij komen onderwerpen voorbij als omgaan met vrijwilligers (I1:13,I2:30,I4:12), hoe vrijwilligers het gesprek kunnen aangaan met bezoekers (I1:11,I1:10,I4:11) en hoe vrijwilligers kunnen omgaan met moeilijke situaties (I1:12,I7:19). “Ik kan me best voorstellen dat een stukje training vanuit Welzijn Barneveld mogelijk zou moeten zijn om onze vrijwilligers net wat meer body te geven”(I1:12).

6.3.2 Verbinden

Op het gebied van verbinding tussen initiatieven hebben drie ondersteuningsinitiatieven behoefte aan ondersteuning van Welzijn Barneveld (I2:35,I2:36,I5:05,I5:18,I7:08). Dit komt in de vorm van het organiseren van bijeenkomsten tussen verschillende initiatieven (I2:26,I2:35,I5:05,I5:18).

“Maar je zou ook een keer een initiatievenmarkt of gewoon een informele bijeenkomst ergens, of iedereen een korte pitch van hé, dit zijn wij en dit doen wij. Dit kan een eyeopener zijn naar alle initiatieven zelf van oh, dit is er ook. Dan kan je die verbinding maken”(I2:26).

Hiernaast zien twee van de initiatieven ook een rol weggelegd voor Welzijn Barneveld als spin in het web tussen verschillende ondersteuningsinitiatieven. In deze rol zou Welzijn Barneveld kunnen zorgen voor afstemming in openingstijden en locatiegebruik (I2:23,I7:08). Kortom, in het onderling verbinden van informele ondersteuningsinitiatieven hebben een aantal initiatieven behoefte aan het organiseren van bijeenkomsten door Welzijn Barneveld. Dit vormt een patroon met de behoefte van twee andere initiatieven die Welzijn Barneveld ziet als afstemmende en ‘stroomlijnende’ partij. Het patroon wat wij zien is de behoefte aan een centrale partij tussen de initiatieven in, die overzicht bewaart en verbinding faciliteert; een spin in het web.

6.3.3 Financiën

Drie van de initiatieven waarmee gesproken is geven aan behoefte te hebben aan financiële ondersteuning vanuit Welzijn Barneveld (I1:15,I3:16,I3:19,I3:21,I6:14). Zo stelt één van hen de vraag waarom er niet een constructie is om bepaalde samenwerking op financieel gebied aan te gaan met de initiatieven. “Een constructie waarin we wel een bepaalde samenwerking hebben en ook afspraken kunnen maken over financiën, dat zou ik wel willen. En hoe dat er precies uit zou kunnen zien daar heb ik eigenlijk nu nog geen idee van. Maar ik weet van andere collega’s in het land dat zij dat ook wel hebben. Dat de gemeente ook een partij uitkiest en dan een doorgeefluik hé weetje”(I3:19). Een ander initiatief

geeft aan wel financieel ondersteunt te willen worden door Welzijn Barneveld, maar niet volledig. Een deel zouden zij bijvoorbeeld ook vanuit de gemeente of kerken willen blijven ontvangen (I1:15). Samenvattend: Er lijkt vanuit een aantal initiatieven behoefte te zijn aan ondersteuning op het gebied van financiën door Welzijn Barneveld.

Op beleidsniveau zou één van de initiatieven graag zien dat Welzijn Barneveld een ‘doorgeefluik’ wordt van subsidie richting de initiatieven. In gesprek met de beleidsmedewerker van de gemeente Barneveld (Hoofdstuk 5) komt naar voren dat Welzijn Barneveld inderdaad alle subsidie ontvangt van de gemeente (G1:06). Het idee hierachter is dat niet elke partij hun eigen geld ontvangt. Dit zou een fragmenterende werking hebben, terwijl het doel juist is dat informele ondersteuningsinitiatieven samenwerken. De optie om ook financieel samen te werken met Welzijn Barneveld is bespreekbaar. Het valt ons op dat dit niet wordt genoemd door de initiatieven. We merken dat hier onduidelijkheid bestaat over wat Welzijn Barneveld kan betekenen op financieel gebied.

6.3.4 PR

Een behoefte vanuit meerdere initiatieven is het creëren van extra naamsbekendheid door Welzijn Barneveld (I2:09,I2:15,I2:28,I6:09). Hier wordt volgens deze initiatieven echter ook al goed op in gegaan, doormiddel van flyers. “Zij staan ook voor verbinding. In beeld brengen van wat wij doen naar de buitenwereld” (I6:09).

6.3.5 Geen behoefte

Twee van de initiatieven die we hebben gesproken geven aan geen behoefte aan ondersteuning te hoeven, omdat zij aangesloten zijn bij landelijke organisaties waar zij al ondersteuning van ontvangen (I3:15,I7:07).

6.4 Randvoorwaarden voor ondersteuning

Vanuit de behoeftes die geschetst zijn, komen er vanuit de initiatieven ook bepaalde randvoorwaarden naar voren die nodig zijn om de ondersteuning van Welzijn Barneveld te laten werken. We beschrijven een aantal kaders waarin deze randvoorwaarden zich voordoen.

6.4.1 Autonomie

Drie initiatieven geven dat zij het belangrijk vinden om hun autonomie te behouden in de eventuele ondersteuning vanuit Welzijn Barneveld. Zij geven aan niet bij Welzijn Barneveld ingelijfd te willen worden, omdat zij bijvoorbeeld landelijk al worden aangestuurd of een kleine organisatie willen blijven. (I2:13,I3:18,I3:20,I6:03).

6.4.2 Maatwerk

Een belangrijke vraag die gesteld mag worden aan meerdere initiatieven is wat zij zélf nodig hebben. De initiatieven zoeken naar maatwerk in de ondersteuning van Welzijn Barneveld (I1:24,I7:12,I7:13,I7:16). Hierin wordt belangrijk gevonden dat de ondersteuning wordt aangepast op de vraag van de ondersteuningsinitiatieven.

6.4.3 Overleg

Zoals eerder genoemd staan meerdere initiatieven voor training en bijeenkomsten. De voorwaarde hiervoor is echter dat er niet te veel overlegd en vergaderd wordt. Dit wordt als hinder en extra tijd ervaren (I1:19,I1:21,I5:16,I5:17,I5:19). “Ik ben er wat twijfelachtig over om het groter te maken, binnen de kortste keren kom je weer in een vergadercultuur terecht. En ik weet dat dat heel snel heel groot kan worden”(I1:19).

6.4.4 Toegevoegde waarde

Naast dat meerdere informele ondersteuningsinitiatieven het belangrijk vinden dat er geen vergadercultuur ontstaat, vinden zij het belangrijk dat bestaande bijeenkomsten van toegevoegde waarde zijn (I1:22,I1:23,I2:25,I2:37). Toegevoegde waarde vind plaats wanneer het de bestuurders of vrijwilligers ondersteunt in hun dagelijkse praktijk (I1:23). Een ander zegt over toegevoegde waarde: “Het is een beetje het kip-ei-verhaal. Ik denk dat het heel goed zou werken, maar dan moeten er mensen zijn die daar behoefte aan hebben”(I2:37).

6.5 Deelconclusie

Wat zeggen informele ondersteuningsinitiatieven over hun behoeften aan ondersteuning van Welzijn Barneveld bij het verbinden en versterken?

Uit het rapport: ‘Wat Knelt?’ halen we dat informele ondersteuningsinitiatieven behoefte hebben aan het delen van kennis met elkaar. Dit wordt het liefst gedaan in een setting waar initiatiefnemers op persoonlijk vlak informatie en expertise met elkaar kunnen delen (Turnhout, et al., 2016). Deze behoefte zien we ook terug bij de initiatieven die we hebben gesproken.

De manier van Welzijn Barneveld om informele ondersteuningsinitiatieven met elkaar te verbinden is door twee keer in het jaar een werkatelier te organiseren. Hier worden alle bekende ondersteuningsinitiatieven voor uitgenodigd. Met name in de opstartfase van initiatieven kan het atelier een plek zijn om nieuwe initiatiefnemers te ontmoeten. Het delen van nieuwe kennis bij de ateliers wordt gewaardeerd als de onderwerpen relevant zijn voor de ondersteuningsinitiatieven. Dit kan uiteraard per keer verschillen. Voor enkele initiatieven is de gewenste rol in het verbinden voor Welzijn Barneveld die van spin in het web, een centrale organisatie tussen de initiatieven. Andere informele ondersteuningsinitiatieven noemen deze behoefte verder niet.

Vanuit meerdere initiatieven is er een duidelijke behoefte aan ondersteuning van vrijwilligers. Een aantal initiatieven geven aan kennis te missen op het gebied van werken met en coördineren van vrijwilligers. Ook is er behoefte aan het delen van expertise op het gebied van werken met complexere situaties, gesprekstechnieken en grenzen aangeven als vrijwilliger. Ten slotte hebben informele ondersteuningsinitiatieven behoefte aan ondersteuning in het vinden van en gevonden worden door vrijwilligers.

Een groot deel van de informele ondersteuningsinitiatieven wordt financieel ondersteunt door kerken, en hebben geen behoefte aan ondersteuning vanuit Welzijn Barneveld. Een drietal initiatieven geven aan wel behoefte te hebben om te zoeken naar mogelijkheden tot financiële ondersteuning door Welzijn Barneveld. Eén daarvan geeft aan niet volledig van Welzijn Barneveld afhankelijk te willen worden; zij

krijgen ook geld vanuit de diaconie. De andere twee initiatieven hebben enige vraagtekens bij de verdeling van subsidie in de gemeente Barneveld en zouden Welzijn Barneveld meer als een doorgeefluik van financiën vanuit de gemeente willen zien, waar zij ook gebruik van kunnen maken. Dit zien we ook terugkomen vanuit de literatuurstudie van hoofdstuk 4: informele initiatieven hebben bijna altijd een tekort aan financiële middelen (Turnhout, et al., 2016). Waar de verstrekker vaak de gemeente of een fonds is, gaat in Barneveld de subsidiestroom direct naar Welzijn Barneveld. Initiatieven profiteren hier niet of niet direct van. Er bestaat onduidelijkheid vanuit een aantal initiatieven over waarom het zo geregeld is.

Malika Igalla (2019) stelt dat initiatiefnemers steeds meer op zoek zijn naar een financiële partnerrelatie tussen hen en gemeentes en welzijnsorganisaties. Dit zien we hierin ook terug in de interviewresultaten. Voor gemeentes is het echter ingewikkeld om zo'n relatie met soms tientallen partners te onderhouden, op financieel als organisatorisch gebied. Dit zien we ook terug in het gesprek met de beleidsambtenaar: daarin geeft hij aan dat het een bewuste beleidskeuze is geweest om Welzijn Barneveld als centrale subsidieontvanger te hebben.

Een behoefte vanuit meerdere initiatieven is dat Welzijn Barneveld zich binnen het aanvullen van burgerkracht opstelt als 'PR-medewerker' (Turnhout, et al., 2016), zodat initiatieven eerder benaderd kunnen worden door hulpbehoevenden. Hier wordt volgens deze initiatieven echter ook al goed op in gegaan, doormiddel van flyers.

Voor een goede samenwerking hecht een aantal initiatieven aan het behouden van hun eigen autonomie. Zij ervaren hun initiatief als iets van henzelf, en willen geen invloed van buitenaf daarop. Meerdere informele ondersteuningsinitiatieven hebben behoefte aan maatwerk: het concreet afstemmen van ondersteuning naar hun behoeftes en wensen van hun initiatief. Belangrijk is voor een aantal initiatieven dat er geen grote overlegcultuur ontstaat. Zij beschouwen dat als inefficiënt en zien een risico dat dat snel te log wordt. Bij bijeenkomsten zoals het werkatelier zoeken sommige initiatieven nog wel naar toegevoegde waarde. Dit raakt aan het maatwerk: een aantal initiatieven wilt dat ondersteuning in ieder geval aansluit bij wensen en behoeften van hun medewerkers.

7 Samenwerking informele ondersteuningsinitiatieven

Hoe zien de informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld de samenwerking met elkaar?

In dit hoofdstuk zal antwoord gegeven worden op de vraag hoe Informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld onderlinge samenwerking ervaren en beleven. Hiervoor zal gekeken worden naar verschillende interviews die gevoerd zijn met deze initiatieven.

7.1 Huidige situatie

7.1.1 Samenwerking

Vijf initiatieven spreken over onderlinge samenwerking. Er is geen eenduidig beeld te krijgen van hoe informele ondersteuningsinitiatieven kijken naar onderlinge samenwerking. Twee initiatieven geven aan dat het goed is dat er andere initiatieven bestaan (I2:08,I3:11). Eén van de initiatieven stelt dat er meer samenwerking plaatsvindt dan dat er vaak gesteld wordt (I2:12). Een ander initiatief is bezig met het opbouwen van relaties met buurthuizen en initiatieven uit de wijk (I7:02). Hiernaast wordt door weer een ander initiatief gesteld dat zij eigenlijk niet zo bekend zijn met andere initiatieven (I6:12).

Van twee initiatieven horen we terug dat zij zoeken naar toegevoegde waarde van onderlinge samenwerking (I1:07,I1:08,I3:05,I3:07). Eén van hen zegt hierover: “Wat ik wel zie is het elkaar ontmoeten en van elkaar te leren, maar voor de rest zie ik niet zoveel synergie meteen hoor” (I1:08).

De samenwerking met en tussen kerken is iets wat opvalt in de gemeente Barneveld en wordt ervaren door meerdere ondersteuningsinitiatieven (I1:06,I1:25,I4:13,I5:01). “Dat is ook echt wel een Barnevelds dingetje, kerken die ook veel voor ons inzamelen en zo” (I4:13).

- Twee initiatieven geven aan dat het goed dat er andere initiatieven zijn in Barneveld
- Eén van de initiatieven stelt dat er meer samenwerking is dan er soms gesteld wordt
- Eén initiatief houdt zich actief bezig met relaties bouwen met andere initiatieven.
- Een ander initiatief stelt dan weer niet bekend te zijn met andere informele ondersteuningsinitiatieven.

Hierin zien wij dat samenwerking door allerlei initiatieven verschillend wordt ervaren.

7.1.2 Eilandcultuur

Eén van de initiatieven bespreekt de eilandcultuur die in het rapport kracht en kwetsbaarheid (Jager-Vreugdenhil et al., 2010) beschreven werd (I5:02,I5:10,I5:11). Zij zien dit terugkomen in de gemeente en met name in sommige kerken: “Maar ik denk wel dat er hier kerkgemeenschappen zijn die met de rug naar de samenleving toe staan. Dat is ook uit onderzoek gebleken, misschien ook wel vanuit de CHE, maar dat zou ik niet weten” (I5:02).

Hierin bemerkt dit initiatief dat er een gevoel van niet-kerkelijke inwoners kan bestaan dat er dingen opgelegd worden door kerken. Andere initiatieven zeggen niets over een eventuele situaties van verschillende intern gerichte eilanden in de gemeente Barneveld.

- Eén initiatief herkent de beschreven eilandcultuur in Barneveld, vooral in bepaalde kerken.
- Zij zien dat niet-kerkelijke mensen soms te veel invloed vanuit kerkelijke kringen ervaren.
- Andere initiatieven zeggen niets over dit onderwerp

7.2 Reden van samenwerking

Als redenen voor samenwerking worden diverse dingen genoemd. Denk hierbij aan het maken van onderlinge afspraken over het gebruik van faciliteiten (I1:04). Een andere reden die wordt genoemd is om een voorbeeld te stellen voor de achterban -zoals de kerk waar zij vandaan komen- dat er altijd mogelijkheid is tot samenwerking op breder vlak: “Maar ook dat je aan je achterban kunt laten zien van: hé, kijk, zo werkt het daar, en zo gaan we het hier ook doen” (I2:02).

Ook wordt het helder krijgen van elkaars taken en verantwoordelijkheden genoemd als reden om samen te werken met andere initiatieven (I3:03,I3:04).

Redenen voor samenwerking zijn:

- Onderlinge afspraken maken over facilitair gebruik
- Een voorbeeld zijn voor inwoners en gemeenteleden in verbinding en samenwerking op breder vlak
- Het verhelderen van taken en verantwoordelijkheden van initiatieven

7.3 Resultaat van samenwerking

Er worden verschillende resultaten van onderlinge samenwerking tussen initiatieven genoemd. Zo wordt genoemd dat door samenwerking leidt tot een betere aansluiting op elkaar (I1:05,I2:06,I3:06,I5:08,I5:09,I7:04,I7:06): “Dus men weet nu wat er in de wijken is. Ik denk dat dat echt een heel groot winstpunt is. Ik heb redelijk in kaart welke initiatieven er in de wijk zijn en waar we elkaar raken of elkaar kunnen gebruiken.” (I7:06)

Een tweede resultaat van onderlinge samenwerking is het ontstaan van meer naamsbekendheid voor informele ondersteuningsinitiatieven (I2:03,I2:04,I2:26,I4:02,I4:03,I7:05). “Door onderlinge samenwerking heb je een grotere kans dat er meer mensen komen, omdat er meer bekendheid is” (I2:04).

Hiernaast wordt als resultaat leerrendement genoemd. Door samen te werken kunnen de initiatieven zich spiegelen aan elkaar en goede praktijken eventueel overnemen (I1:01,I1:03,I2:01).

Tot slot, beschrijven een aantal initiatieven dat ze merken dat onderlinge samenwerking leidt tot betere ondersteuning van de inwoner (I2:05,I7:03). “Daarnaast wordt door samenwerking de inwoner beter gediend. Dat is vooral de kracht van de samenwerking” (I2:05).

Resultaten van samenwerking zijn:

- Betere aansluiting op elkaars initiatieven;
- Groei van naamsbekendheid ;
- Leerrendement: men leert van elkaar in contact;
- Betere ondersteuning van de inwoner in Barneveld;

7.4 Deelconclusie

Hoe zien de informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld de samenwerking met elkaar?

We zien diverse ideeën over samenwerking vanuit de informele ondersteuningsinitiatieven. Er is geen duidelijke lijn te ontdekken in wat het gros van de initiatieven denkt over samenwerking. Wel kunnen we de verschillende stemmen weergeven. We concluderen dat één initiatief de stelling wel kent over geringe samenwerking in Barneveld, maar dit niet daadwerkelijk herkent. Andere initiatieven geven niet aan dat er veel samenwerking is, maar geven ook niet aan dat er niet wordt samengewerkt.

Wat betreft de eilandcultuur die wordt beschreven in het rapport *Kracht en Kwetsbaarheid* (Jager-Vreugdenhil et al., 2010): deze wordt door één van de initiatieven uitgesproken herkend. Zij zien een aantal kerkelijke verbanden die erg intern gericht zijn en moeilijk te bereiken door het ondersteuningsinitiatief. Andere initiatieven zeggen weinig over dit thema.

Informele ondersteuningsinitiatieven komen met meerdere redenen om met elkaar samen te werken. Zij werken samen om beter aan te sluiten op elkaars initiatieven en op elkaar af te stemmen, bijvoorbeeld op facilitair gebied. Hiernaast gaf één van de initiatieven als rede voor samenwerking om ook als voorbeeld te fungeren voor hun kerkelijke achterban: ‘als wij het doen, kunnen jullie het ook.’. Ten slotte noemen meerdere initiatieven als rede voor onderlinge samenwerking het uitwisselen en verhelderen van taken en verantwoordelijkheden met elkaars initiatieven. Dit leidt er toe dat niet iedereen precies hetzelfde doet.

Informele ondersteuningsinitiatieven merken de volgende resultaten op van onderlinge samenwerking:

Initiatieven sluiten beter op elkaar aan. Initiatieven die samenwerken ervaren dat ze weten wie ze kunnen benaderen en hoe ze elkaar beter kunnen gebruiken. Hiernaast groeit onderlinge naamsbekendheid van initiatieven als ze samenwerken. Doordat bezoekers bij het ene initiatief horen over het andere initiatief ontstaat er meer bekendheid onder deze inwoners.

Uit het rapport: ‘Wat knelt? weten we dat initiatieven behoefte hebben aan kennisoverdracht en samenwerking daarin (Turnhout, et al., 2016). Dit zien we ook terugkomen in wat de initiatieven vertellen in de interviews. Door samenwerking ontstaat er ook leerrendement. Een aantal initiatieven geven aan te leren van onderlinge samenwerking, doordat ze zich kunnen spiegelen aan hoe de ander dingen aanpakt en eventueel praktijken kan overnemen. Ten slotte geven initiatieven dat zij als resultaat zien dat de inwoner ook beter wordt gediend. Zij profiteren van versterkte initiatieven die onderling verbonden zijn.

8 Conclusie en aanbevelingen

8.1 Conclusie

Hoe kan Welzijn Barneveld bestaande informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld op een effectievere manier met elkaar verbinden en versterken?

Uit het onderzoek maken we op dat Welzijn Barneveld met het project In De Buurt sociale samenhang stimuleert binnen de gemeente Barneveld. Dit doen zij door informele ondersteuningsinitiatieven met elkaar te verbinden en te versterken. In De Buurt organiseert tweejaarlijks werkateliers voor initiatieven om onderlinge ontmoeting te faciliteren, bestaand contact te onderhouden en om kennis en expertise te delen. Koppelend **aan de literatuur zien we dat In De Buurt de rol van netwerkbouwer tussen projecten én bewoners onderling aanneemt (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011).**

Toch zijn er nog behoeftes vanuit informele ondersteuningsinitiatieven in Barneveld, waarin Welzijn Barneveld effectievere zou kunnen verbinden en versterken: een aantal initiatieven zijn nooit bij het werkatelier geweest en kenden het nog niet. Een andere groep heeft de werkateliers bezocht en waardeert de ontmoeting met andere initiatiefnemers. Het delen van kennis en ervaringen wordt gewaardeerd wanneer initiatieven dit als relevant voor hun eigen situatie ervaren. In de opstartfase van hun initiatief hebben meerdere initiatiefnemers het als positief ervaren om een plek te hebben om nieuwe initiatiefnemers te ontmoeten. **Op deze manier kan Welzijn Barneveld de rol van gids op zich nemen, door expertise en contacten te bieden via de werkateliers, en zo de burgerkracht van initiatiefnemers verder aanvullen (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011).** Een aantal initiatieven hebben behoefte aan ondersteuning op het gebied van vrijwilligers. Dit kan in het werken met, coördineren en werven van vrijwilligers. Ondersteuning zou geboden kunnen worden via het werkatelier, maar initiatieven geven ook aan maatwerk te wensen vanuit Welzijn Barneveld. **Ook de literatuur stelt dat initiatieven bereid zijn om kennis met elkaar uit te wisselen (Turnhout, et al., 2016).** Dit werkt voor hen goed in persoonlijke bijeenkomsten met meerdere initiatiefnemers. Hiernaast neemt Welzijn Barneveld volgens de literatuur een rol in van PR-medewerker en schijnwerper (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011), door concreet naamsbekendheid te faciliteren doormiddel van flyers en het internet. Dit is een krachtlijn in het werk van 'In De Buurt', en kan helpen in het uitbouwen van contact en de relatie met initiatieven.

Naast ondersteuning op het gebied van kennisoverdracht en vrijwilligers, is er ook behoefte aan ondersteuning op financieel vlak. In gesprek met de beleidsmedewerker van de gemeente Barneveld komt echter naar voren dat de gemeente een duidelijke beleidskeuze maakt om subsidie op welzijnsgebied aan één partij te verstrekken. De gemeente wil één centrale partij die subsidie ontvangt. Dit betekent niet dat informele ondersteuningsinitiatieven geen aanspraak kunnen maken op subsidie, maar dat er enige mate van samenwerking plaats moet vinden met Welzijn Barneveld. Ons valt op dat er op dit vlak verschillende verwachtingen zijn.

Veel informele ondersteuningsinitiatieven hechten waarde aan het behouden van hun eigen autonomie. Zij willen hun eigen keuzes kunnen maken en daar eigenaar van zijn. Hiernaast leeft er behoefte aan maatwerk: concrete afstemming van ondersteuning naar behoefte en wens van het initiatief. Initiatieven zijn huiverig voor een te grote overlegcultuur, waarin er eindeloos vergaderd zou worden. Aan Welzijn Barneveld de taak om verbinding en contact tussen initiatieven te stimuleren, maar er voor te zorgen dat

dit niet een te hoge tijdsinvestering vraagt. Dit zou hen belemmeren in het doen van waar zij goed in zijn. De literatuur beschrijft dat initiatieven soms moeite hebben met het beleidsjargon van de gemeente (Turnhout, et al., 2016). In de interviews zien we terug dat -met name op financieel gebied- initiatieven niet altijd de beleidskeuzes snappen van de gemeente. Het is nodig dat Welzijn Barneveld haar aanpak veranderd door als 'tolk' te fungeren op dit gebied (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011). Welzijn Barneveld kan daarbij van dienst zijn door helder toe te kunnen lichten hoe de subsidies in Barneveld geregeld zijn. In de werkrelatie tussen initiatieven en de gemeente kan Welzijn Barneveld de rol van 'tolk' aannemen: beleidsjargon effectief vertalen naar concrete ideeën.

Kortom, Welzijn Barneveld treedt momenteel duidelijk op als netwerkbouwer en PR-medewerker voor en tussen de informele ondersteuningsinitiatieven (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011). De initiatieven zijn ook bereidwillig om met elkaar samen te werken op het gebied van kennisoverdracht en afstemming. Er is behoefte vanuit de initiatieven om meer ondersteuning te ontvangen in het werven, werken met en coördineren van vrijwilligers. Welzijn Barneveld kan daarbij van dienst zijn door kennisoverdracht over dit onderwerp te faciliteren tijdens de werkateliers, maar ook door proactief informatie op maat te leveren bij initiatieven. Op financieel gebied heerst er onduidelijkheid en soms onvrede bij initiatieven over hoe subsidiestromen lopen in Barneveld. Het is daarom nodig dat Welzijn Barneveld hierin duidelijkheid kan scheppen en de vertaalslag kan bieden van beleidskeuzes van de gemeente naar concrete informatie. Het maken van die vertaalslag vraagt om een tolkende rol, en vindt zich in het ondersteuningstype 'aanvullen van burgerkracht' (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011). Hier mag ook ruimte bestaan voor afstemming met initiatieven, die de behoefte hebben om als serieuze partner te worden gezien (Igalla, 2019).

8.2 aanbevelingen

Vanuit de conclusies de wij trekken komen een aantal aanbevelingen naar voren.

8.2.1 Aanbeveling 1

Informele ondersteuningsinitiatieven die de werkateliers bezoeken ervaren dit als positief. Zij merken dat zeker de eerste keren goed waren voor het leggen van nieuw contact met andere initiatieven. Het is van belang dat het werkatelier bezocht blijft worden, zowel door initiatieven die vaker zijn geweest als door nieuwe initiatieven. Hiervoor is het nodig om de werkateliers vraaggericht vorm te geven, op basis van behoeften en inbreng van de informele ondersteuningsinitiatieven. Dit kan concreet vormgegeven worden door vooraf actief initiatieven te benaderen voor potentiële onderwerpen, casus of inbreng.

8.2.2 Aanbeveling 2

Verder kan Welzijn Barneveld informele ondersteuningsinitiatieven ondersteuning bieden op het gebied van vrijwilligersinzet. Verschillende initiatieven geven aan het soms moeilijk te vinden om met vrijwilligers te werken. Hierin kan Welzijn Barneveld ondersteuning bieden door expertise en kennis te verzamelen over het werken met vrijwilligers en dit naar behoefte aan te bieden. Dit betekent dat zij een gidsende rol aannemen in het delen van expertise en contact, en zo burgerkracht aanvullen (Oude Vrielink & Van de Wijdeven, 2011). Houd hierbij voor ogen dat ieder initiatief net andere vragen, knelpunten en behoeftes heeft. We bevelen daarom aan om dit van te voren ook uit te vragen, waardoor een training op maat kan worden aangeboden.

8.2.3 Aanbeveling 3

Tot slot bevelen we Welzijn Barneveld aan om concreet duidelijk te maken wat informele ondersteuningsinitiatieven van hen kunnen verwachten. Het is hiervoor belangrijk dat het team zelf weet wat zij kunnen aanbieden en ook wat niet mogelijk is, qua tijd, mankracht of financiën. Vanuit de gesprekken zien we dat de verwachtingen zowel bij Welzijn Barneveld als bij informele ondersteuningsinitiatieven nog niet altijd op één lijn liggen, denk hierbij bijvoorbeeld aan de verschillende verwachtingen omtrent financiën. Dit kan concreet vormgegeven worden door op de website -onder In De Buurt- duidelijk aan te geven wie jullie zijn en wat initiatieven van jullie kunnen verwachten. Hiernaast is het belang dat dit ook ondersteuningsinitiatieven bereikt. Dit is essentieel, ook vanuit de literatuur. Malika Igalla (Igalla, 2019) beschrijft hoe initiatieven streven naar een gelijkwaardig financieel partnerschap. Dit vraagt om afspraken die voor iedereen duidelijk zijn en waar op teruggevallen kan worden. Dit kan bijvoorbeeld door samen met iemand van de gemeente de financiële keuzes toe te lichten tijdens de werkateliers.

9 Discussie

In dit hoofdstuk zullen wij met een kritische blik kijken naar dat wat wij gedaan hebben. Dit zullen wij doen aan de hand van ons plan van aanpak, de uitvoering hiervan, de uitkomsten die hieruit voortkomen, de validiteit en betrouwbaarheid van ons onderzoek, de toegevoegde waarde voor Welzijn en Barneveld en de mogelijkheden tot vervolgonderzoek.

9.1 Opzet

Wij begonnen aan het onderzoek met volle moed en hadden in korte tijd een goed gefundeerd plan van aanpak geschreven. Gedurende het onderzoek bleek toch dat het niet helemaal aansloot bij de praktijk.

Om antwoord te krijgen op de deelvragen was het nodig verschillende respondenten te spreken. Welzijn Barneveld heeft verschillende initiatieven aangedragen. Wij hebben er voor gekozen om deze ook te benaderen, omdat Welzijn Barneveld een goed beeld had welke initiatieven iets te vertellen hadden. Doordat wij alleen deze selectie benaderd hebben is het mogelijk dat Welzijn Barneveld een bepaalde selectie niet aan het woord wilde laten. Door de niet aangedragen groep niet te spreken is er de mogelijkheid dat wij een bepaalde blik gemist hebben. Dit kan de validiteit van ons onderzoek in de weg staan, omdat een bepaalde groep niet aan het woord is geweest.

Voordat wij aan het onderzoek begonnen zijn hebben wij een interviewleidraad geschreven. Vooraf hebben wij ervoor gekozen om dit op een half gestructureerde manier te doen, zodat respondenten de ruimte hadden om nog het een en ander toe te voegen aan het interview. Achteraf hadden wij de interviews meer kunnen structureren. Dit hadden wij kunnen doen door dichter bij de vraagstelling te blijven. Wij merkten dat doordat wij van de vraagstelling af zijn gaan wijken respondenten verschillende vragen hebben gekregen. Doordat we niet in elk interview precies dezelfde interviewvragen hebben gehanteerd, kan het zijn dat we niet hetzelfde soort antwoord krijgen uit verschillende interviews. Dit kon er toe leiden dat we antwoorden uit interviews met elkaar vergelijken die eigenlijk niet over dezelfde vraag of over het zelfde thema gaan. Dit doet af aan de betrouwbaarheid van het onderzoek.

9.2 Uitvoering

Tijdens het schrijven van het onderzoek ontdekte wij dat een deel van de literatuur niet direct relevant was om antwoord te geven op de hoofdvraag. Dit zorgde ervoor dat wij na de uitvoering van de interviews opnieuw naar de literatuur hebben gekeken. Wij hebben in overleg ervoor gekozen opnieuw naar de literatuur te kijken. Doordat wij later andere literatuur toe hebben gevoegd is deze niet direct terug te vinden in de interviewopzet. Deze volgorde kan er voor zorgen dat de uitkomsten minder betrouwbaar zijn, omdat er taal technisch andere woorden naar voren komen.

Wat betreft de interviews hadden wij er voor gekozen om iedereen face-to-face te interviewen. Wel gaven wij de mogelijkheid om wanneer niet anders kon het interview telefonisch af te nemen. Bij één van de zeven respondenten is dit ook het geval geweest. Doordat wij deze respondenten niet in het echt hebben gezien zagen wij niet haar non verbale communicatie wat de validiteit van dat interview in de weg kan staan.

Uit de interviews die wij hebben gehouden om antwoord te krijgen op deelvraag 3 en 4 kwam bij drie van de respondenten naar voren dat zij graag subsidie zouden willen krijgen. Dit sloot in eerste instantie niet

direct aan bij het doel. Want hierdoor worden informele ondersteuningsinitiatieven niet met elkaar verbonden. Wel zagen wij dit als signaal waar Welzijn Barneveld en de gemeente wat mee kunnen. Hierdoor hebben wij er later voor gekozen het gesprek aan te gaan met een beleidsmedewerker van de gemeente Barneveld en hem ook te vragen waarom er voor gekozen is om Welzijn Barneveld wel financieel te ondersteunen en andere informele initiatieven niet los te financieren voor dat wat zij doen. Dit hebben wij later ook terug laten komen in onze conclusie op de hoofdvraag en de aanbevelingen. Na de interviews ontdekten wij dat de nadruk meer is gaan liggen op de financiën dan de overige onderwerpen die wij ook aan bod wilden laten komen.

Waar wij erg tevreden over zijn is het contact dat wij als onderzoekers onderling hadden, maar ook het actieve contact dat wij met de opdrachtgever hebben gehad. Wij hebben regelmatig bij hen op kantoor gewerkt waardoor wij ook een duidelijk beeld hebben gekregen van de organisatie.

Toen wij eenmaal met deelvraag 4 aan de slag gingen merkte wij dat de vraag die wij stelde erg breed was. Dit werd bevestigd door de antwoorden die respondenten gaven op de onderzoeksvragen. Toen wij deze uitkomsten in een kernlabelschema wilde vatten merkten wij ook hier dat de uitkomsten erg breed en niet direct in een lijn waren. Zo zagen wij enerzijds initiatieven die achter samenwerking stonden, maar anderzijds ook organisaties die graag zelfstandig wilde werken en hier niet veel in zagen. Wij hebben ervoor gekozen de uitkomsten zo objectief en duidelijk mogelijk neer te zetten. Doordat de uitkomsten niet op een lijn lagen was het lastig om dit in de conclusie terug te laten komen.

9.3 Uitkomsten

Wanneer wij kijken naar de uitkomsten van ons onderzoek zijn er twee punten die wij graag ter discussie zouden willen stellen. Allereerst zagen wij dat initiatieven soms uiteenlopende ideeën hebben op het gebied van samenwerking en daarnaast ontdekten wij dat de rol van financiën op een onduidelijke manier terug komt in het onderzoek. Deze twee punten zal ik hieronder toelichten.

In de uitkomst van deelvraag 4 zien wij dat de verschillende initiatieven niet op één lijn zitten. Een groep noemt dat zij graag meer samen zouden werken, een andere groep noemt deze behoefte niet te hebben. Doordat deze twee niet op een lijn lagen kon hier in de conclusie en de daar uit volgende aanbeveling niet direct wat gedaan worden.

Bij drie initiatieven kwam naar voren dat zij behoefte hadden aan financiële ondersteuning vanuit Welzijn Barneveld. De verwachting vanuit hen was dan ook dat Welzijn Barneveld dit waar kon maken. Wij hebben ervoor gekozen om aan de hand van deze uitkomsten het gesprek aan te gaan met een beleidsmedewerker van de gemeente Barneveld. Hij gaf aan dat het een beleidskeuze was om één welzijnsorganisatie financieel te ondersteunen. Als onderzoekers kozen wij ervoor dit verder niet terug te laten komen, omdat Welzijn Barneveld geen invloed heeft op deze subsidiestromen. Hier uit voort kwam wel dat de taak bij Welzijn Barneveld ligt om duidelijk te communiceren wat initiatieven juist wel en niet van hen kunnen verwachten, ook op het gebied van financiën. Het onderdeel financiën hebben we terug willen laten komen in de aanbeveling over het duidelijk krijgen van wederzijdse verwachtingen. Kritisch kijkend zien we dat financiën in het verslag niet heel duidelijk in de aanbeveling naar voren komt. In het

contact en de presentatie met de opdrachtgever is dit een stuk helderder. Dit hebben we in de tweede ronde duidelijker en theoretisch onderbouwd naar voren laten komen in de aanbeveling.

Vanuit de resultaten die voortkwamen uit de interviews voor deelvraag 3 en 4 merkten wij al snel dat bij de initiatieven twee zaken spelen. Een deel wil graag ondersteund worden in het werken met vrijwilligers en een ander deel wil graag financieel ondersteund worden. Doordat er geen nieuwe informatie naar boven kwam kregen wij verzadiging van de uitkomsten. Naast dat wij interviews gebruikt hebben, is er ook literatuuronderzoek gedaan en hebben wij document onderzoek gedaan, hierdoor kunnen wij de validiteit van ons onderzoek waarborgen. Door deze verschillende bronnen van informatie te gebruiken kunnen wij stellen dat wij voldoende triangulatie in ons onderzoek terug hebben laten komen (Van der Donk & Van Lanen, 2017). Door het gebruik van bronnen van verschillende data banken en kennisinstituten hebben wij de betrouwbaarheid van bronnen die relevant zijn vergroot. Hierdoor hadden wij genoeg validiteit om antwoord te geven op de hoofdvraag. Wanneer dit onderzoek opnieuw gedaan zal worden is de kans daardoor groot dat hier hetzelfde resultaat uit zal komen, dit vergroot de betrouwbaarheid van ons onderzoek.

Als kritische noot willen wij hier aan toevoegen dat je gedurende een onderzoek allerlei verschillende keuzes moet maken welke invloed kunnen hebben op de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek. Wij hebben hierin ons best gedaan bewust te zijn van deze keuzes en externe invloeden. Echter kan het zo zijn dat de resultaten niet betrouwbaar zijn, omdat wij vanuit onze context en ons kunde hebben gehandeld (Van der Donk & Van Lanen, 2017).

9.4 Bijdrage aan de kwaliteit en ontwikkeling van de organisatie

Wanneer wij kijken naar het beleid dat Welzijn Barneveld voert kunnen zij door de kennis die is ontstaan uit dit onderzoek efficiënter ondersteuning bieden aan informele ondersteuningsinitiatieven. Wij hebben door ons onderzoek bij kunnen dragen aan de kwaliteit en ontwikkeling van Welzijn Barneveld, omdat zij door het onderzoek dat wij hebben gedaan en het werkboek dat hieruit voortkwam bewuste keuzes kunnen maken. Deze keuzes zullen zij ook gaan maken door met het werkboek aan de slag te gaan, hierbij zullen zij kijken naar welke manier zij handen en voeten willen geven aan de taak die zij op zich hebben genomen. Door ons onderzoek hebben zij ontdekt dat het meer waarde heeft om kwalitatief te ondersteunen en soms nee te verkopen dan dat zij voor veel open staan. Om die reden willen zij dan ook hun visie beschrijven zodat zij efficiënter en kwalitatiever ondersteuning kunnen bieden.

Ook weten zij wat de concrete behoeften zijn en kunnen zij hiermee een passend aanbod leveren.

Tot slot kregen wij terug dat zij erg tevreden waren met dat wat wij beschreven en ontwikkeld hebben, omdat dit antwoord geeft op de vraag die er speelde binnen Welzijn Barneveld. De praktijkbegeleider brengt het als volgt onder woorden: 'Het eindproduct is heel goed bruikbaar voor de medewerkers doordat het direct toepasbaar is. Het vloeit mooi voort vanuit de aanbevelingen en leidt daardoor vrij direct naar het verbeteren van het project'(zie bijlage 6).

9.5 Vervolgonderzoek

Met ons onderzoek hebben wij gekeken naar de informele ondersteuningsinitiatieven. Wij hebben gekeken hoe Welzijn Barneveld op een effectiever wijze kan ondersteunen. Hierbij gaan wij er van uit dat deze initiatieven allemaal goede dingen doen om de burger heen en dat dit het beste is voor een inwoner van Barneveld. Er zou een vervolgonderzoek gedaan kunnen worden wat daadwerkelijk de behoefte is van inwoners van de gemeente Barneveld rondom de informele ondersteuning.

Verder kan er onderzoek gedaan worden naar hoe ook het formele netwerk, het professionele vangnet, op een effectievere wijze verbonden kan worden aan de informele initiatieven. Wanneer zowel het informele als het formele netwerk rondom iemand meer en effectiever samenwerkt kan een inwoner van Barneveld beter worden ondersteund.

Bibliografie

- Alders, E. (2014). *Meerjarenbeleidsplan 2014 - 2018*. Barneveld: Stichting Welzijn Barneveld.
- Andres, K. (2014). *Strategische visie Civil Society 2015-2020*. Waalwijk: Seinpost Adviesbureau.
- Baart, A. (2001). *Een theorie van presentie*. Utrecht: Lemma.
- Bartelink, C. & Verheijden, E. (2015, december). *Wat werkt bij het versterken van het sociale netwerk van gezinnen?* Geraadpleegd op 13 februari 2019, van https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Wat-werkt-publicatie/Watwerkt_Sociaalnetwerkversterken.pdf
- Bruijn, D. d. (2016, september 13). *Wat knelt? Knelpunten bij burgerinitiatieven in zorg en ondersteuning*. Geraadpleegd op 10 februari 2019, van <https://www.movisie.nl/publicatie/wat-knelt-knelpunten-burgerinitiatieven-zorg-ondersteuning>
- De Boer, N., & Van der Lans, J. (2011). *Burgerkracht. De toekomst van het sociaal werk in*. Den Haag: Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling.
- De Jong, F., Feliksdal-De Jong, D., Turnhout, S., & Molenaar, A. (z.d.). *Burgerinitiatieven in zorg en welzijn*. Utrecht: Vilans.
- Dreu, C. d. (2009). *Het nut van polarisatie in politiek en samenleving. Een sociaal-psychologische verkenning*. Amsterdam: SWP.
- Hilhorst, P., & Van der Lans, J. (2013). *Sociaal doe-het-zelfen. De idealen en de politieke praktijk*. Amsterdam: Atlas.
- Hoeksema, K. (2016). *Sociologie voor de praktijk* (8^e druk). Bussum: Coutinho.
- Huygen, A., & De Meere, F. (2008). *De invloed en effecten van sociale samenhang*. Verwey-Jonker Instituut.
- Igalla, M. (2019, Februari 29). *De schaduwzijde van financiële support van burgerinitiatieven*. Geraadpleegd op 9 maart 2019, van <https://www.socialevraagstukken.nl/de-schaduwzijde-van-financiele-support-aan-burgerinitiatieven/>
- Jager-Vreugdenhil, M., Van Til-Teekman, C., Kruiswijk-van Hulst, K., & Slendebroek-Meints, J. (2010). *Kracht en kwetsbaarheid; Sociale samenhang en leefbaarheid in de gemeente Barneveld*. Zwolle: Centrum voor Samenlevingsvraagstukken.
- Kinneging, A. (2009). *Constitutioneel patriottisme ter overbrugging van tegenstellingen*. Amsterdam: SWP.
- Kuijper, K. (2018). *Wat is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning*. Geraadpleegd op 18 januari, van <https://www.zorgwijzer.nl/pdf/4514.pdf?date=19-02-2019>
- Lans, J. v. (2013). *Eropaf! De start van het sociaal werk*. Amsterdam: Augustus.
- Movisie. (z.d.). *Informeel zorg*. Geraadpleegd op 18 januari 2019, van https://www.movisie.nl/informeel-zorg?gclid=CjwKCAjwwZrmBRA7EiwA4iMzBDzK9wyz0rbmh m3MvBHM2IFewjdMN1ddax78o2lyxZd9HgD-QcMSwRoCY4sQAvD_BwE

- Nederlands jeugd instituut. (2009). *Polarisatie en radicalisering*. Geraadpleegd op 12 januari 2019, van https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/Polarisatie_Radicalisering.pdf
- Oosterling, H. (2013). *Doendenken*. Heijningen: Jap Sambooks.
- Oude Vrielink, M., & Van de Wijdeven, T. (2011). *Ondersteunings in vieren: Zichtlijnen in het faciliteren van burgerinitiatieven in de buurt*. B en M: tijdschrift voor beleid, politiek en maatschappij.
- Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling. (2009). *Polariseren binnen onze grenzen*. Amsterdam: SWP.
- Ryan, V., Agnitsch, K., Zhao, L., & Mullick, R. (2005). Making sense of voluntary participation: a theoretical synthesis. *Rural Sociology*, 287-313.
- Sampson, R., Raudenbush, S., & Earls, F. (1997). Neighborhoods and violent crime. *Science*, 918-924.
- SCP. (2014). *Verenigd in verandering. Grote maatschappelijke organisaties en ontwikkelingen in de Nederlandse civil society*. Den Haag: SCP.
- Slootman, M., & Tillie, J. (2006). *Processen van radicalisering. Waarom sommige Amsterdamse moslims radicaal worden*. Amsterdam: Instituut voor Migratie- en Etnische Studies, Universiteit van Amsterdam.
- Spierts, M., Sprinkhuizen, A., Scholte, M., Hoijtink, M., De Jonge, E., & Van Doorn, L. (2017). *De brede basis van het sociaal werk*. Bussum: Coutinho.
- Stafford, M., Bartley, M., Sacker, A., Marmot, M., Wilkinson, R., Boreham, R., & Thomas, R. (2003). Measuring the social environment: *Social cohesion en material deprivation in English and Scottish neighborhoods*. International Journal of urban en regional research.
- Tuhusula - De Groot, M. (z.d.). *In de Buurt - bevorderen sociale samenhang*. Barneveld: Welzijn Barneveld.
- Turnhout, S., De Jong, F., Van der Veer, K., De Bruijn, D., Nourozi, S., & Van Xanten, H. (2016). *Wat knelt? Inventarisatie knelpunten bij burgerinitiatieven in zorg en ondersteuning*. Utrecht: Vilans & Movisie.
- Uitermark, J. (2014). Verlangen naar wikipotopia (inaugurele rede). Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam.
- Van Bochove, M., Tonkens, E., & Verplanke, L. (2014). *Kunnen we dat niet aan vrijwilligers overlaten? Nieuwe verhoudingen tussen vrijwilligers en professionals in zorg en welzijn*. Den Haag: Platform 31.
- Van der Donk, C., & Van Lanen, B. (2017). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn* (2^e druk). Bussum: Coutinho.
- Van der Lans, J. (2010). *Erop af!* Amsterdam: Uitgeverij Augustus.
- Van Ewijk, H., Spierings, F., Spierts, M., & Sprinkhuizen, A. (2016). *Basisboek Sociaal Werk* (3^e druk). Amsterdam: Boom.
- Van Pelt, M., & Repetur, M. (2018). *De sociale basis: terug van weggeweest*. Movisie.

- Verkuyten, M. (2005). *The social psychology of ethnic identity*. Hove: Psychology Press.
- Welzijn Barneveld. (2014). *In De Buurt - sociale samenhang*. Barneveld: Welzijn Barneveld.
- Welzijn Barneveld. (z.d.). *In de buurt*. Geraadpleegd op 28 januari 2019, van <https://www.welzijnbarneveld.nl/diensten/in-de-buurt/>
- Welzijn Barneveld. (z.d.). *Over ons*. Geraadpleegd op 28 januari 2019, van <https://www.welzijnbarneveld.nl/over-ons/>
- Wijdeven, T. v. (2012). *Doe-democratie. Over actief burgerschap in stadswijken*. Delft: Eburon.

Bijlage 1 Onderzoeksinstrumenten

1.1 Literatuur zoekplan

Kernbegrip	Deelaspect	Bronnen	Toelichting
Informele ondersteuningsinitiatieven	Informele netwerken, sociale verbanden, knelpunten en krachten	Spierts, M., Sprinkhuizen, A., Scholte, M., Hoijtink, M., De Jonge, E., & van Doorn, L. (2017). <i>De brede basis van het sociaal werk</i>. Bussum: Coutinho. Ewijk, H. v. (2014). <i>Omgaan met sociale complexiteit. Professionals in het sociale domein</i>. Amsterdam: SWP. van Hout, A., & Witte, L. (2016). <i>Integraal sociaal werk</i>. Boom : Amsterdam. Bruijn, D. d. (2016, September 13). <i>Wat knelt? Knelpunten bij burgerinitiatieven in zorg en ondersteuning</i>. Opgehaald van Movisie: https://www.movisie.nl/publicatie/wat-knelt-knelpunten-burgerinitiatieven-zorg-ondersteuning Igalla, M. (2019, Februari 29). <i>De schaduwzijde van financiële support van burgerinitiatieven</i>. Opgehaald van Sociale Vraagstukken: https://www.socialevraagstukken.nl/de-schaduwzijde-van-financiele-support-aan-burgerinitiatieven/ Barneveld. Turnhout, S., De Jong, F., Van der Veer, K., De Bruijn, D., Nourozi, S., & Van Xanten, H. (2016). <i>Wat knelt? Inventarisatie knelpunten bij burgerinitiatieven in zorg en ondersteuning</i>. Utrecht: Vilans & Movisie. De Jong, F., Felixdal-De Jong, D., Turnhout, S., & Molenaar, A. (z.d.). <i>Burgerinitiatieven in zorg en welzijn</i>. Utrecht: Vilans.	
Sociale samenhang	Kansen Risico's	Huygen, A., & de Meere, F. (2008). <i>De invloed en effecten van sociale samenhang</i>. Verwey-Jonker Instituut. Ryan, V., Agnitsch, K., Zhao, L., & Mullick, R. (2005). Making sense of voluntary participation: a theoretical synthesis . <i>Rural Sociology</i>, 287-313. Sampson, R., Raudenbush, S., & Earls, F. (1997). Neighborhoods and violent crime. <i>Science</i>, 918-924. Stafford, M., Bartley, M., Sacker, A., Marmot, M., Wilkinson, R., Boreham, R., & Thomas, R. (2003). Measuring the social environment: Social cohesion en	

		material deprivation in English and Scottish neighborhoods. <i>International Journal of urban en regional research</i> .	
Versterken van informele ondersteuningsinitiatieven	Versterken	Jager-Vreugdenhil, M., van Til-Teekman, C., Kruiswijk-van Hulst, K., & Slendebroek-Meints, J. (2010). <i>Kracht en kwetsbaarheid; Sociale samenhang en leefbaarheid in de gemeente Barneveld</i>. Zwolle: Centrum voor Samenlevingsvraagstukken. Spierts, M., Sprinkhuizen, A., Scholte, M., Hoijtink, M., De Jonge, E., & van Doorn, L. (2017). <i>De brede basis van het sociaal werk</i>. Bussum: Coutinho. van Ewijk, H., Spierings, F., Spierts, M., & Sprinkhuizen, A. (2016). <i>Basisboek Sociaal Werk</i>. Nederland: Boom. Van den Berg, E., van Houwelingen, P., & de Hart, J. (2011). <i>Informele groepen</i>. Den Haag: SCP. Oude Vrielink, M., & van de Wijdeven, T. (2011). <i>Ondersteunings in vierden: Zichtlijnen in het faciliteren van burgerinitiatieven in de buurt</i>. B en M: tijdschrift voor beleid, politiek en maatschappij. Baart, A. (2001). <i>Een theorie van presentie</i>. Utrecht: Lemma.	
Verbinden van informele ondersteuningsinitiatieven)	Verbinden	Spierts, M., Sprinkhuizen, A., Scholte, M., Hoijtink, M., De Jonge, E., & van Doorn, L. (2017). <i>De brede basis van het sociaal werk</i>. Bussum: Coutinho. van Hout, A., & Witte, L. (2016). <i>Integraal sociaal werk</i>. Boom : Amsterdam. Van den Berg, E., van Houwelingen, P., & de Hart, J. (2011). <i>Informele groepen</i>. Den Haag: SCP. Oude Vrielink, M., & van de Wijdeven, T. (2011). <i>Ondersteunings in vierden: Zichtlijnen in het faciliteren van burgerinitiatieven in de buurt</i>. B en M: tijdschrift voor beleid, politiek en maatschappij.	
Good practices	Wat heeft eerder gewerkt?	Hetem, R., & Straatman, S. (2011). <i>Ondersteuning burgerinitiatieven door steunpunten vrijwilligerswerk</i>. Movisie.	

1.2 Interviewleidraad Welzijn Barneveld

Geïnterviewde	
Contactgegevens	
Datum	
Tijd	
Locatie	

- Welkom
- Toestemming om op te nemen?
- Uitleg
- Doel

Doel

Het doel van het interview is om in kaart te brengen hoe Welzijn Barneveld hun rol ervaart in het verbinden en versterken van informele ondersteuningsinitiatieven. Hiernaast willen we in kaart brengen welke rol Welzijn Barneveld zelf wilt aannemen in het verbinden en versterken van informele ondersteuningsinitiatieven in de toekomst.

Hiermee beantwoorden we deelvraag 2.

Inleidende vragen/opmerkingen		Wie ben je en wat is jouw rol binnen Welzijn Barneveld?
functie		Kan jij concreet beschrijven wat jullie doen met het project In De Buurt?
		Wat is volgens jou de rede dat dit project in het leven geroepen is?
		Wat is jouw rol hierbinnen?
		Wat bedoelen jullie met verbinden en versterken?
De huidige rol van Welzijn Barneveld	Rol in verbinden van IOI's	Welke rol heeft project in de buurt nu bij het verbinden van informele ondersteuningsinitiatieven? - Hoe zien jullie dit?
	Rol in het versterken IOI's	Welke rol heeft project in de buurt nu bij het versterken van informele ondersteuningsinitiatieven? - Hoe zien jullie dit?

De toekomstige rol van Welzijn Barneveld	Toekomstige rol in verbinden van IOI's	Welke rol willen jullie in de toekomst hebben in het verbinden van informele ondersteuningsinitiatieven? - Hoezo willen jullie dit?
	Toekomstige rol in het versterken van IOI's	Welke rol willen jullie in de toekomst hebben in het versterken van informele ondersteuningsinitiatieven?
		Waarom willen jullie deze rol hebben?
		Wat is hier volgens jou voor nodig?
		Wat wil je nog toevoegen aan het gesprek?

1.3 Interviewleidraad beleidsmedewerker gemeente Barneveld

- ➔ Wie ben jij en wat is jouw rol binnen de gemeente?
- ➔ Je bent bekend met Welzijn Barneveld, in welke hoedanigheid ben jij hierbij betrokken?
- ➔ Welke taak voert Welzijn Barneveld in jouw ogen uit?
- ➔ Hoe zie jij de rol van Welzijn Barneveld binnen de gemeente Barneveld?
- ➔ Wat doet Welzijn Barneveld in jouw ogen goed?
- ➔ Wat kan Welzijn Barneveld in jouw ogen beter doen?
- ➔ Er zijn verschillende informele ondersteuningsinitiatieven zoals inloophuizen en open maaltijden. Dit moedigen jullie als gemeente erg aan. Waarom hebben jullie er voor gekozen om deze initiatieven niet financieel te ondersteunen.
- ➔ Wat maakt dat jullie er voor kiezen om alle financiën via Welzijn Barneveld te doen?
- ➔ Hoe zou Welzijn Barneveld in jouw ogen op een betere manier handen en voeten kunnen geven aan de opdracht die hen is toevertrouwd?

1.4 Interviewleidraad Informele ondersteuningsinitiatieven

Interview met informele ondersteuningsinitiatieven

Geïnterviewde	
Contactgegevens	
Datum	
Tijd	
Locatie	

Doel

Het doel van het interview is om in kaart te brengen hoe de geïnterviewde (het informele ondersteuningsinitiatief) de rol van Welzijn Barneveld ervaart en hoe de geïnterviewde zich verhoudt tot het doel dat Welzijn Barneveld heeft met het project “in de buurt”. Hiernaast willen wij in kaart brengen welke behoefte aan ondersteuning er is in het verbinden met andere informele ondersteuningsinitiatieven en zo ja, wat die behoefte dan concreet is. Zo nee, wanneer zouden ze hier wel behoefte aan hebben? Hiermee geven wij antwoord op deelvraag 3 en 4.

- Welkom
- Toestemming op te nemen?
- Wie zijn we
- Wat houdt ons onderzoek in?
- Uitleg van het interview
- doel

Inleidende vragen		- Zou u eens willen vertellen wat jullie als organisatie doen?
Samenwerken	Verbinden	- Hoe werken jullie samen met andere informele ondersteuningsinitiatieven? (Denk aan...) (duidelijk toelichten)
		- Hoe is dit tot stand gekomen? - Hoe ervaren jullie deze samenwerking met andere initiatieven?
Is er behoefte aan ondersteuning?	- Uitleg geven	- Wat herkennen jullie hiervan? - Hebben jullie behoefte aan ondersteuning van WB? - Hebben jullie behoefte aan ondersteuning van andere?
Zo ja, Wat is deze behoefte?		- Wat is deze behoefte?

		- Wat gaat er goed bij jullie organisatie? - Waar lopen jullie tegen aan? -
Zo nee, Wanneer zou er wel behoefte zijn?		- Wanneer zouden jullie behoefte hebben aan ondersteuning van WB of anderen?
Afsluitende vragen		- Wilt u nog wat toevoegen aan ons gesprek?
		- Wilt u de resultaten van het onderzoek ontvangen

Bijlage 2 kernlabelschema's

2.1 Kernlabelschema deelvraag 2

Bestaansrecht	Belangrijk werk	W1:21
	Gemeente wijkniveau	W2:06
	Onderzoeksrapport	W1:10,W1:11,W1:12,W3:01
Rol Welzijn Barneveld	Activiteiten	W1:01,W3:09,W3:10
	Behoeftte informele ondersteuningsinitiatieven	W1:16,W2:14,W2:15
	Contact met iedereen	W2:04
	Elkaar leren kennen	W1:05,W1:13,W1:23
	Faciliteren	W1:17,W2:10
	Mensen activeren	W2:02
	Ondersteunende rol	W1:09,W1:18,W1:19
	Partner	W2:09
	Resultaat	W2:20
	Sociale samenhang	W1:02
	Spin in het web	W2:03,W2:05
	Taak	W3:07
	Verbinden	W1:06, W1:20, W2:07, W3:02, W3:03, W3:04
	Versterken	W3:08
	Werk atelier	W1:14, W1:15, W1:28, W3:05, W3:06
	Wijkgericht werken	W2:01, W2:22
Wens	Behoeftes vs maatwerk	W2:08, W2:11, W2:13, W2:16, W2:18, W2:19
	Dienen vs sturen	W1:25, W1:26, W1:27, W2:12
	Mankracht	W1:04, W1:22, W1:24, W3:11, W3:13
	Meer initiatieven in beeld	W3:15
	Nog centraler	W2:17
	signaleren	W3:12, W3:14
Overig	Overig	W1:08, W2:21

Definiëring kern labels

Bestaansrecht

Met het kernlabel bestaansrecht wordt bedoeld wat de verschillende medewerkers van Welzijn Barneveld vertellen over de rede dat het project 'In de Buurt' bestaat.

Rol Welzijn Barneveld

Met het kernlabel rol Welzijn Barneveld wordt de rol die Welzijn Barneveld volgens de medewerkers van Welzijn Barneveld binnen de gemeente Barneveld aanneemt bedoeld.

Wens

Met wens wordt de wens die de medewerkers van Welzijn Barneveld hebben voor het project 'In de Buurt' bedoeld.

Overig

Onder overig staan alle dingen die interessant zijn voor het onderzoek, maar niet direct onder een ander kernlabel vallen te plaatsen.

2.2 Kernlabelschema deelvraag 3

Kernlabel	Label	fragmentnummer
Rol Welzijn Barneveld	Initiatief/verantwoordelijkheid	I2:10, I2:17, I2:23, I6:5, I6:6, I7:10
	Welzijn Barneveld	I2:11, I2:22, I3:1, I3:10, I3:22, I6:10, I7:20
	Communicatie	I2:18, I2:19, I2:21
	Vrijwilligersdatabank	I2:20, I4:9, I4:4, I6:4
	Spelling partner	I2:24
	Nieuwsbrief	I4:5
	Werk atelier	I1:17, I2:38, I4:6, I4:7, I4:10, I6:7, I7:1, I7:14, I7:15
	Samenwerking	I2:27, I3:2, I3:14, I4:1, I5:6, I5:13, I5:14
knelpunten	Werken met vrijwilligers	I1:18, I2:29, I2:31,
	Zoeken vrijwilligers	I2:32, I6:8, I7:7, I7:9, I7:17, I7:18
	Duidelijkheid bij vrijwilligers	I2:33
	Coördineren vrijwilligers	I2:34, I1:20
	Financiën	I1:2, I1:14, I1:15, I3:9, I3:12, I3:13, I3:16, I3:19, I3:21, I4:14, I6:1, I6:2, I6:3, I6:11, I6:14
Behoeften	Behoefte	I2:16, I5:7, I7:11
	PR	I2:28, I2:9, I2:15, I6:9
	Cursus	I2:30, I7:21
	verbinden	I2:35
	Bijeenkomst	I2:36, I5:5, I5:18
	Meer body vrijwilligers	I1:9, I1:12
	Gesprekstechnieken vrijwilligers	I1:10
	Behoefte aan training	I1:11, I1:13, I1:16
	Maatwerk	I1:24, I7:12, I7:13, I7:16, I7:22
	Onderwijs	I1:26, I1:27, I4:11, I4:12
	Geen behoefte ondersteuning	I3:15
	tussenpersoon	I7:8
	Expertise	I7:19

Randvoorwaarden	autonomie	I3:17, I3:18, I3:20, I2:13, I2:14
	Niet te veel overleg	I1:19, I1:21, I5:16, I5:17, I5:19
	Toegevoegde waarde zijn	I1:22, I1:23, I2:25, I2:37
Overig	Weet ik niet zo goed	I3:8, I3:23, I4:8
	Andere categorieën	I6:13

Definiëring kern labels

Rol Welzijn Barneveld

Met de rol van Welzijn Barneveld wordt bedoeld hoe Informele ondersteuningsinitiatieven de rol van Welzijn Barneveld binnen Barneveld ervaren. Hierbij vertellen de informele ondersteuningsinitiatieven wat zij verwachten op het gebied van communicatie, werk atelier en samenwerking. Dit zegt dus uitsluitend dingen over de verwachting en ervaring die informele ondersteuningsinitiatieven hebben.

Knelpunten

Met het kernlabel knelpunten worden zaken bedoeld waar informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld tegen aanlopen. Hierbij staan het werken met vrijwilligers en de financiën van een initiatief centraal.

Behoeften

Met behoeften worden de behoeften van informele ondersteuningsinitiatieven ten opzichte van Welzijn Barneveld bedoeld.

Randvoorwaarden

Met het kernlabel randvoorwaarden worden de randvoorwaarden bedoeld die de informele ondersteuningsinitiatieven belangrijk vinden bij de praktische uitwerking van de behoeften die zij hebben.

Overig

Onder het kernlabel overig vallen een aantal dingen die interessant zijn en iets toevoegen aan het onderzoek, maar niet vallen te plaatsen onder de overige kern labels.

2.3 Kernlabelschema deelvraag 4

Kernlabel	Label	fragmentnummer
Situatie	Meer samenspraak	I2:12
	Goed dat andere bestaan	I2:8, I3:11,
	Samenwerking kerken	I5:1
	Eilandcultuur	I5:2, I5:3, I5:10, I5:11
	Samenwerking	I5:4, I5:12, I5:15, I7:2
	Initiatieven onbekend	I6:12
rede	Voorbeeld	I2:2
	Eilandjes doorbreken	I2:7
	Afspraken over ruimte	I1:4
	Taken helder	I3:3, I3:4
resultaat	Leren van elkaar	I2:1, I1:1, I1:3, I1:16
	Meer vrijwilligers	I2:3
	Meer bezoekers	I2:4
	Aansluiten op elkaar	I2:6, I1:5, I3:6, I5:8, I5:9, I7:4, I7:6
	Beter voor inwoners	I2:5, I7:3
	Bekendheid	I2:26, I4:2, I4:3, I7:5
overig	Samenwerking kerken	I1:6, I1:25, I4:13
	Zoeken meerwaarde samenwerking	I1:7, I1:8, I3:5, I3:7

Definiëring kern labels

Situatie

Met het kern label situatie bedoelen wij het beeld dat informele ondersteuningsinitiatieven hebben van de huidige samenwerking tussen de initiatieven.

Rede

Onder het kern label rede staan alle uitspraken die informele ondersteuningsinitiatieven dien over de rede dat zij samenwerken met andere informele ondersteuningsinitiatieven.

Resultaat

Onder het kernlabel resultaat wordt benoemd wat volgens de initiatiefnemers het resultaat is van de samenwerking tussen de verschillende informele ondersteuningsinitiatieven.

Overig

Onder het kern label overig vallen alle uitspraken die een toegevoegde waarde hebben aan het onderzoek, maar niet direct onder een ander ken label vallen te plaatsen.

Bijlage 3 theoretisch kader en attenderende begrippen

3.1 Attenderende begrippen

- Sociale verbanden: Een verzameling van mensen die van anderen te onderscheiden is (Hoeksema, 2016).
- Informele ondersteuningsinitiatieven: Met informele ondersteuningsinitiatieven worden alle initiatieven bedoeld die op een informele basis ondersteuning aan inwoners in Barneveld bieden. Welzijn Barneveld heeft gekozen voor deze definitie, en in dit onderzoek gaan wij daar in mee.
- Effectieve: Waardoor het beoogde doel bereikt wordt (vanDale).
- Verbinden: Van der Lans stelt in zijn boek dat verbinden inhoudt dat je mensen aan elkaar koppelt (Van der Lans, 2010, p. 9).
- Versterken: Met het woord versterken wordt ook wel ondersteunen bedoeld. Door de ondersteuning die geboden wordt kan een initiatief beter functioneren dus worden zij versterkt in dat waar ze goed in zijn (vanDale).
- informele netwerken: Informele netwerken zijn mensen die om elkaar heen staan, denk hierbij aan familie, burens en kennissen die elkaar ondersteunen als men dat niet meer zelf kan (Movisie, z.d.).
- Zelfredzaamheid: zelfredzaamheid is het vermogen van iemand om voor zichzelf te zorgen (vanDale).
- Polarisatie: Polarisatie houdt in dat groepen steeds verder uit elkaar gaan staan (Nederlands jeugd instituut, 2009).
- interne gerichtheid: Met intern gerichtheid wordt bedoeld dat bepaalde groepen voornamelijk de focus hebben op mensen die ook onderdeel zijn van deze groep en weinig hierbuiten kijken. (Jager-Vreugdenhil, van Til-Teekman, Kruiswijk-van Hulst, & Slendebroek-Meints, 2010, p. 14)
- sociale samenhang: Sociale samenhang gaat over de mate waarin mensen en groepen van mensen interactie met elkaar hebben. (Huygen & de Meere, 2008)
- *De civil society*: De *civil society* is een publieke ruimte waar burgers elkaar vrijwillig opzoeken om samen te werken en zich te verenigen.” (Spierts, et al., 2017, p. 274)

3.2 Theoretisch kader

In dit onderdeel zal er gekeken worden naar het eerder genoemde probleem en de kernbegrippen. Dit zullen wij doen door breder te kijken naar nu al geschreven literatuur.

3.2.1 De civil society

“De civil society (civiele maatschappij) is een publieke ruimte waar burgers elkaar vrijwillig opzoeken om samen te werken en zich te verenigen” (Spierts, et al., 2017, p. 274). Dit kan plaatsvinden in informele ondersteuningsinitiatieven. Denk hierbij aan burgerinitiatieven, kookclubs, of internetgroepen. Hiernaast kunnen mensen zich in de civil society ook organiseren via onafhankelijke maatschappelijke organisaties, belangengroepen en verenigingen. Denk hierbij aan kerken, vakbonden, en recreatieve organisaties. Beide categorieën zijn onderdeel van de civil society. Veel organisaties en verbanden bewegen zich ook voort in grijs gebied tussen civil society, de staat, de markt, en de privésfeer (SCP, 2014). Voor ons

onderzoek kiezen wij er voor om informele netwerken als alle onderdelen van de civil society te definiëren.

3.2.2 Kracht van de civil society

“Een levendige civil society is van onschatbare waarde voor een samenleving. Ze bevordert onder meer de democratie, de maatschappelijke betrokkenheid van burgers, de bereidheid tot het verrichten van vrijwilligerswerk, het vertrouwen in andere burgers en politieke instituties en de sociale samenhang.” (Spierts, et al., 2017, p. 277)

Goed georganiseerde verbanden maken buurtbewoners meer vertrouwd met elkaar en stimuleren ontmoeting en contact. Dit zorgt er voor dat er meer mogelijkheden ontstaan voor mensen om steun- en hulpbronnen in hun eigen omgeving te gebruik en daarmee meer draagvlak te creëren (Spierts, et al., 2017, p. 277). Hiernaast is een kracht van een sterke civil society dat informele sociale verbanden de mogelijkheid biedt voor burgers om verschillende initiatieven te ontwikkelen op basis van gedeelde waarden, idealen, ideeën en belangen. Dit leidt tot vertrouwdheid met elkaar en meer actieve inzetbaarheid in de wijk (Wijdeven, 2012).

3.2.3 Risico's in die civil society

Een risico binnen de civil society is dat sociale verbanden een gesloten karakter ontwikkelen. Burgers die dezelfde interesses, leeftijd, etnische achtergrond delen, zoeken elkaar op, terwijl mensen die buiten die gemene deler vallen worden uitgesloten (Uitermark, 2014). Hiernaast vinden bewoners het soms lastig om mensen van andere interesses, etnische achtergrond of leeftijd te betrekken bij het organiseren van verbanden (Wijdeven, 2012). Als hulpbehoevende groepen, zoals werklozen of vluchtelingen geen toegang meer lijken te hebben tot deze verbanden, hoort dat een signaal te zijn voor de sociaal werker aldus Spierts (2017, p. 277). Dit vraagt om een alerte houding en betrokkenheid van de sociaal werker bij informele netwerken in de civil society.

“Als professionals te veel op afstand komen te staan van vrijwilligers en vrijwilligers dus de ruimte krijgen om zelfstandig aan de slag te gaan, kan dat de nodige risico's met zich meebrengen. In hun enthousiasme zouden vrijwilligers de neiging hebben om anderen onbedoeld uit te sluiten. . . Door de afwezigheid van een onafhankelijke professional die kan bemiddelen als er conflicten spelen, kunnen conflicten tussen vrijwilligers bovendien uit de hand lopen.” (van Bochove, Tonkens, & Verplanke, 2014) (geciteerd uit Spierts, et al., 2017, p. 279)

3.2.4 Verbinden van netwerken

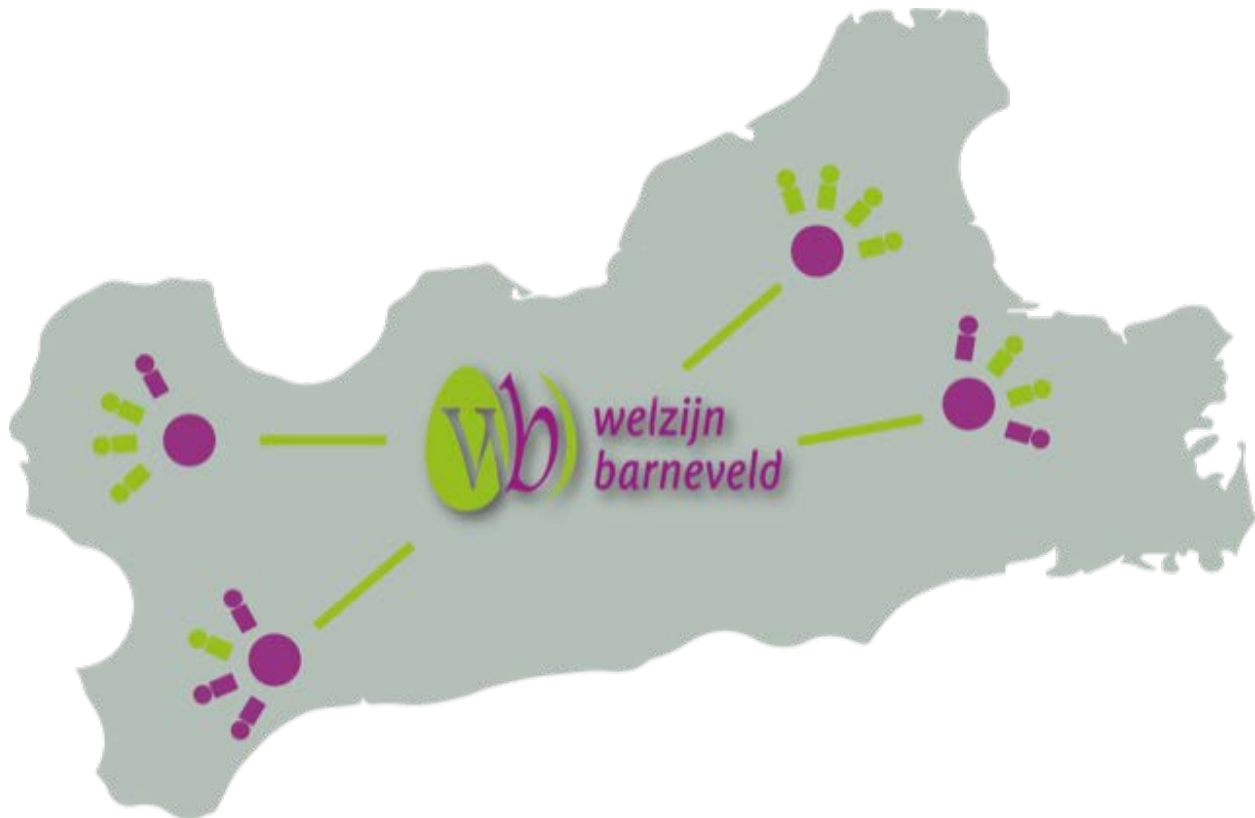
Van Ewijk, Spierings, Spierts, & Sprinkhuizen (2016) beschrijven netwerken als “een geheel van betekenisvolle relaties tussen mensen: een gezin, een klas, een vriendengroep, een club of de vrienden Facebook.” De verbinding tussen die netwerken komt tot stand door knooppunten: dit zijn de mensen die tussen verschillende netwerken schakelen en onderling bij elkaar betrekken (Oosterling, 2013). Deze verknopingen van kleine netwerken worden gedefinieerd als sociale verbanden.

De rol van de sociaal werker is het aansluiten op de netwerken en de sociale verbanden en het ondersteunen van a) vorming en b) herstel als dat nodig is. Hierover wordt gezegd: “Belangrijke rol van sociaal werkers is netwerkondersteuning. Dit is een complementaire rol, want mensen geven zelf richting

aan hun sociale participatie en sociaal werkers sluiten hierop aan” (van Ewijk, Spierings, Spierts, & Sprinkhuizen, 2016).

In de beschreven risico's van informele ondersteuningsnetwerken in de civil society zien we dat er een uitdaging ligt voor het sociaal werk: aan haar de opdracht om verbinding tot stand te brengen, met name bij mensen met kleine, negatieve, eenzijdige of afwezige netwerken (Spierts, et al., 2017, p. 280). In de essentie gaat het er vooral om dat de sociaal werker verbinding legt tussen veerkrachtige mensen met sterke netwerken en mensen in een meer kwetsbare positie (Lans, 2013).

3.3 Stakeholder analyse

Figuur 2 Stakeholders

Er zijn vier verschillende partijen die betrokken zijn en baat hebben bij dit onderzoek. Dit zijn de gemeente Barneveld, Welzijn Barneveld, informele ondersteuningsinitiatieven in de gemeente Barneveld en de inwoners van de gemeente Barneveld. De inwoner van de gemeente Barneveld is niet direct betrokken bij ons onderzoek, maar heet wel baat bij dit onderzoek.

Gemeente Barneveld

De gemeente Barneveld is betrokken bij het onderwerp, omdat zij Welzijn Barneveld financieren in dat wat zij doen. Als gemeente willen zij een goed cijfer behalen bij de veiligheidsmonitor, een van de onderdelen hiervan is de sociale samenhang in dorpen en wijken. Om dit te vergroten kiezen zij er voor om Welzijn Barneveld financieel te ondersteunen. Naast dat zij op deze manier betrokken zijn hebben zij er ook baat bij, want wanneer Welzijn Barneveld op een effectievere manier ondersteuning kan bieden

informele ondersteuningsinitiatieven beter hun werk doen en kunnen deze initiatieven onderling beter om de inwoner heen staan.

Welzijn Barneveld

Welzijn Barneveld is betrokken bij de onderzoeksvraag, omdat zij allereerst de opdrachtgever zijn en merken dat zij nog niet goed weten wat de behoeftes van informele ondersteuningsinitiatieven zijn. Zij hebben baat met dit onderzoek, omdat zij aan de hand hiervan op een effectievere manier ondersteuning kunnen bieden aan informele ondersteuningsinitiatieven.

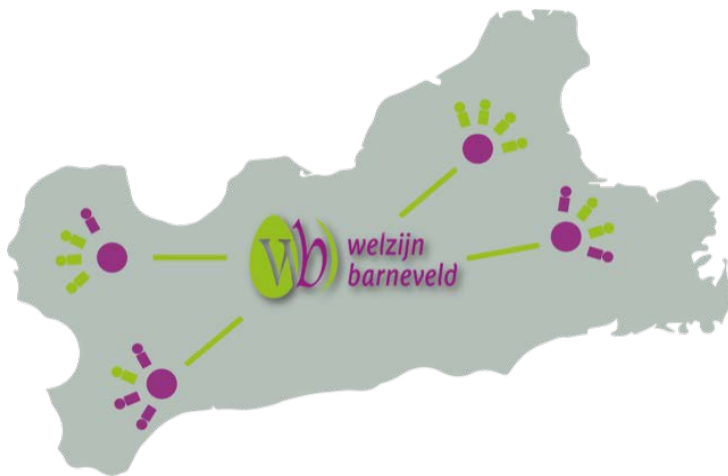
Informele ondersteuningsinitiatieven

De gemeente Barneveld kent een heleboel informele ondersteuningsinitiatieven. Welzijn Barneveld probeert deze met elkaar te verbinden zodat ze samen effectiever de inwoner van de gemeente Barneveld kunnen ondersteunen. Wanneer deze initiatieven effectiever ondersteund worden kunnen zij meer inwoners in Barneveld bereiken.

Inwoner gemeente Barneveld

De inwoner van de gemeente Barneveld heeft baat bij dit onderzoek, omdat hierdoor de sociale samenhang in de gemeente Barneveld vergroot.

Bijlage 4: Beroepsproduct

sjak van loon

VISIE WERKBOEK

Werkboek om de projectvisie te verhelderen

INLEIDING

Dit werkboek is tot stand gekomen op basis van het onderzoek 'Samen staan we sterker' (Van Loon & Van der Ven, 2019). Dit onderzoek is gedaan in opdracht van Welzijn Barneveld en gaat in op hoe Welzijn Barneveld met hun project 'In De Buurt' effectiever informele ondersteuningsinitiatieven kunnen versterken en met elkaar kunnen verbinden.

Eén van de uitkomsten van het onderzoek was een verschil in de verwachtingen tussen initiatieven en Welzijn Barneveld, specifiek 'In De Buurt'. Initiatieven hebben vragen bij wát ze nou precies van 'In de Buurt' kunnen verwachten, en hoe ze met hen samen kunnen werken. Dit vraagt van het project 'In De Buurt' duidelijkheid en afstemming over hun aanbod van diensten. Dit bevelen we dan ook aan in het onderzoek:

“Tot slot bevelen we Welzijn Barneveld aan om concreet duidelijk te maken wat informele ondersteuningsinitiatieven van hen kunnen verwachten. Het is hiervoor belangrijk dat het team zelf weet wat zij kunnen aanbieden en ook wat niet mogelijk is, qua tijd, mankracht of financiën. Vanuit de gesprekken zien we dat de verwachtingen zowel bij Welzijn Barneveld als bij informele ondersteuningsinitiatieven nog niet altijd op één lijn liggen.” (Van Loon & Van der Ven, 2019)

Op basis van deze aanbeveling hebben we gesprekken gevoerd met de projectmedewerker van 'In De Buurt'. Hierin kwam naar voren dat het zou helpen als we een manier konden aanbieden om na te denken over het dienstenaanbod van 'In de Buurt'. Doel van het product zou worden dat we 'het denken op gang' helpen. Hierop hebben we -op basis van de aanbeveling, de gesprekken die volgden en nieuwe literatuur over visievorming- dit werkboek ontwikkeld. Het werkboek begeleidt het proces van visievorming en zet vervolgens aan tot concrete actiepunten. Hiernaast betreft het werkboek ook andere betrokkenen binnen Welzijn Barneveld bij het project, wat moet zorgen voor een integrale aanpak.

We hebben gekozen om verder in te gaan op deze aanbeveling omdat deze als het ware voorafgaat aan de andere twee aanbevelingen. Als 'In de Buurt' duidelijk heeft welke diensten zij willen én kunnen aanbieden richting informele ondersteuningsinitiatieven, kunnen zij die vervolgens ook efficiënter vormgeven, met een hernieuwde visie en actiepunten in het achterhoofd.

Tot slot is er een implementatieplan toegevoegd die is overlegd met een medewerker van Welzijn Barneveld.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	66
INFORMATIE VERZAMELEN.....	68
Doelstelling	68
Opdracht	68
INFORMATIE VERWERKEN	69
Doelstelling	69
Opdracht	69
BRAINSTORM/DISCUSSIE	70
Doelstelling	70
Opdracht	70
Triggerquestions	70
VISIE FORMULEREN: SAMENBRENGEN EN KEUZES MAKEN	71
Doelstelling	71
Opdracht	71
ACTIEPUNTEN	72
Doelstelling	72
Opdracht	72
THEORETHISCHE VERANTWOORDING	73
IMPLEMENTATIEPLAN.....	73
BIBLIOGRAFIE	75

INFORMATIE VERZAMELEN

Doelstelling

In dit hoofdstuk kijk je naar documenten die relevant zijn voor het project In De Buurt. Je verzamelt en kiest de informatie die er al is. Hiervoor kan je de volgende stappen aanhouden:

Opdracht

- Verzamel documenten die betrekking hebben op jouw project. Denk hierbij aan beleidsdocumenten van de organisatie, gemeente en landelijke overheid.
- Bekijk deze documenten: wat valt je op? Zie je overeenkomsten, verschillen, een rode draad? Noteer deze.
- Ga in gesprek met collega's van andere projecten en breng in kaart wat zij verwachten van In De Buurt. Het kan helpen om hier iets van op te schrijven.

Bronnen

NAAM BRON

SOORT DOCUMENT

INFORMATIE VERWERKEN

Doelstelling

In dit onderdeel ga je de eerder verzamelde data verwerken. Je gaat als het ware met een helikopter boven de verzamelde informatie hangen en analyseren. Verder is dit het onderdeel waarbij ook gekeken gaat worden naar wat er beter kan.

Opdracht

- Allereerst is het belangrijk dat de kaders en verplichtingen van het project helder zijn. Breng hiervoor de kaders die uit de documenten naar voren komen samen.
- Welke wensen en verlangens komen er naar voren uit de documenten van het vorige onderdeel?
- Wat zeggen collega's en leidinggevende over de wensen die er voor het project zijn?
- Breng de kaders en de wensen samen in hooguit 250 woorden.
- Welke rol heeft het ondersteunen van informele ondersteuningsinitiatieven hierbinnen?
- Hoe word er nu ondersteuning geboden aan informele ondersteuningsinitiatieven?
- Wat zouden informele ondersteuningsinitiatieven wensen van jullie? (zie onderzoeksrapport Samen sta je sterker!)

Kaders

○
○
○
○
○
○
○
○

Wensen

○
○
○
○
○
○
○
○

Samenvatting kaders en wensen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRAINSTORM/DISCUSSIE

Doelstelling

Het doel van dit onderdeel is om met meerdere betrokkenen elkaars visie uit te wisselen, te verkennen en hiermee een visie te ontwikkelen die meerdere goede elementen samenvoegt. Uiteindelijk leidt proces dit tot een breder gedragen visie die is bekeken vanuit meerdere invalshoeken.

Wanneer alle informatie verzameld en verwerkt is, is het tijd om visie te gaan bepalen. Dit doe je door ideeën uit te wisselen met betrokkenen bij het project In De Buurt. Vorm een kleine groep, 3 á 4 mensen.

Opdracht

- a) Alle betrokkenen formuleren individueel een visie en presenteert deze aan de groep. Onder aan de pagina staan enkele vragen om het denken op gang te helpen, zogenaamde *'triggerquestions'*.
- b) Anderen mogen vragen stellen over de gepresenteerde visie, maar discussie en feedback mag nog niet.
- c) Als iedereen is geweest, maakt de groep een lijst met de belangrijkste elementen van elke gepresenteerde visie.
- d) Op basis hiervan kan er discussie worden gevoerd over wat de visie daadwerkelijk gaat worden.

Triggerquestions

- Wie is onze klant? Onze doelgroep?
- Aan welke vraag van de doelgroep voldoen we nog niet, en hoe kunnen we daaraan voldoen?
- Op welke manier werken we vanuit onze kwaliteiten?
- Waar stoppen we nu te veel energie, tijd, mankracht in?

VISIE FORMULEREN: SAMENBRENGEN EN KEUZES MAKEN

Doelstelling

Bij dit onderdeel ga je je visie uitschrijven. Dit ga je doen door de vorige onderdelen samen te brengen en hierin keuzes te maken. Het is goed om hier ruim de tijd voor te nemen en dit later nogmaals te evalueren.

Opdracht

- Allereerst is het goed om nogmaals duidelijk te hebben wat de kaders zijn waarbinnen jullie werken. Schrijf dit in hooguit 150 woorden op.
- In het vorige onderdeel heb je met behulp van collega's verlangens voor het project opgeschreven, Schrijf deze op in hooguit 150 woorden.
- Bekijk onderdeel A en B goed, en maak keuzes wat voor jou echt belangrijk is en terug moet komen en wat bijzaak is.
- Nu zijn er nog een aantal dingen over probeer dit te vatten in een lopende zin.
- Zet deze zin in de vorm van een stelling.

Mijn visie

ACTIEPUNTEN

Doelstelling

Dit is misschien wel het belangrijkste onderdeel van deze opdrachten. In dit onderdeel ga je vanuit de in onderdeel 4 beschreven visie verschillende actiepunten opschrijven. Hiervoor is een model gemaakt dat je hieronder in kunt vullen.

Opdracht

Allereerst is het de bedoeling dat je jaardoelen gaat maken. Vanuit deze jaardoelen komen een aantal kleineren taken voort die binnen korte tijd gerealiseerd kunnen worden, dit noemen we in het schema sprintdoelen. Maak verschillende doelen, denk hierbij aan doelen die intern gerealiseerd worden en doelen die extern gerealiseerd worden. Dus: 'Wat willen we komend jaar binnen Welzijn Barneveld veranderen?', maar ook 'Wat willen we binnen de Barneveldse samenleving veranderen?'. Maak bij de intern gerichte doelen onderscheid tussen doelen die gericht zijn op de dienst die jullie leveren en de doelen die gericht zijn op jullie als team.

Sprintdoelen	Jaardoelen
Extern	
Intern (de dienst)	
Intern (het team)	

THEORETHISCHE VERANTWOORDING

De stappen in dit werkboek zijn geschreven op basis van meerdere boeken en artikelen die gaan over visievorming en het opstellen van actiepunten. We hebben geprobeerd om de stappen echt helder door te vertalen naar de situatie van In De Buurt. Hierin verwijzen we naar termen die in hun vakgebied voorkomen, aangezien de literatuur vaak verwijst naar meer organisatiekundige situaties.

Hiernaast hebben we ook ons eigen onderzoek geïmplementeerd in de stappen. We verwijzen naar 'Samen sta je sterker' als het gaat over de behoeftes van informele ondersteuningsinitiatieven en het onderzoek is uiteraard ook de gebruiken in de eerste en tweede stap, het verzamelen van documenten die relevant zijn voor het project 'In De Buurt'.

De ontwikkelde stappen hebben we gebaseerd op twee methodes. De basisstructuur is gebaseerd op de methode van Paul Weermeijer (2012), en in de meer concrete uitvoering zijn we geïnspireerd door het model van Mariëlle de Groot (Groot, z.d.). Hieronder lichten we toe hoe we deze werkwijzen hebben gebruikt om tot een eigen methode te komen.

De methode van Weermeijer volgt de volgende structuur:

1. **Kracht van de organisatie:** Wie zijn we? Wat kunnen we?

Dit hebben wij in combinatie met de stappen van De Groot (z.d.) vertaald naar de eerste twee stappen (informatie verzamelen en verwerken). Op deze manier wordt In De Buurt ook in staat gesteld om ons afstudeeronderzoek te gebruiken en toe te passen op de vraag waar hun krachten liggen.

2. **De missie van de organisatie:** wat is onze toegevoegde waarde? Wat zijn onze drijfveren?

We hebben deze vragen in de vorm van een brainstorm (stap Brainstorm/Discussie) gegoten. Op deze manier kan In De Buurt met meerdere betrokkenen binnen Welzijn Barneveld nadenken over het belang en de noodzaak van het project. We hebben voor het vormgeven van de brainstorm handvatten uit het artikel van De Groot (z.d.) gebruikt. Hiernaast hebben we in dit onderdeel de *triggerquestions* bijgevoegd om ideevorming te stimuleren. Deze komen uit de Minor Ondernemen van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, 2018).

3. **De visie van de organisatie:** waarheen zet onze organisatie koers?

Dit onderdeel is toegepast in de stap 'visie formuleren: samenbrengen en keuzes maken'.

4. **Actiepunten:** welke stappen nemen we om onze gewenste toekomst te realiseren?

In dit onderdeel leiden we de lezer/uitvoerder naar concrete doelen. We hebben ervoor gekozen om de doelen te verdelen in sprint -en jaardoelen en in extern en intern. Ook dit is op basis van de methode van De Groot (z.d.).

IMPLEMENTATIEPLAN

Zoals overlegd met de projectleider zal de komende tijd aandacht gegeven worden aan dit werkboek. Om er voor te zorgen dat dit niet zomaar verdwijnt hebben wij al een aantal data voor jullie op een rijtje gezet. Zo gaan jullie eerst een keer bij elkaar zitten om te brainstormen, dit zal plaatsvinden op 12 juni. Twee weken daarna, 26 juni, zal Rooswitha met jullie bij elkaar komen om de visie te presenteren. Na afloop van deze bijeenkomst zullen jullie per project lange termijn- en sprintdoelen schrijven welke vrijdag 28 juni met elkaar besproken zullen worden. Na de zomervakantie zal dit alles geëvalueerd worden.

BIBLIOGRAFIE

- Groot, M. d. (z.d., z.d. z.d.). *Carrieretijger*. Geraadpleegd op 13 mei 2019, van <http://www.carrieretijger.nl/functioneren/professionele-vaardigheden/visie-ontwikkelen/afdeling>
- Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. (2018). Minor Ontdekkingsreis Matchweek 2, Dag 5, 01-11-2018. *Minor Ontdekkingsreis Matchweek 2, Dag 5, 01-11-2018*. Arnhem: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.
- Van Loon, S., & Van der Ven, B. (2019). *Samen staan we sterker (afstudeeronderzoek)*. Ede.
- Weermeijer, P. (2012). *Mission at work: routeplanner naar een vitale organisatie met toekomstwaarde*. Inspirit Vwof.

AANTEKENINGEN

A series of horizontal dotted lines for taking notes, contained within a large rounded rectangle.

Bijlage 5: PowerPoint presentatie eindverslag

“Hoe kan Welzijn Barneveld bestaande informele ondersteuningsinitiatieven binnen de gemeente Barneveld op een effectieve manier met elkaar verbinden en versterken?”

Literatuur

Knelpunten

- Samenwerking
- Financiën
- Kennis en expertise

Literatuur

Rollen voor Welzijn Barneveld

- Burgerkracht aanvullen: ondersteunen en bijsturen van initiatieven
- Empoweren: aandacht voor persoonlijke groei
- Institutioneel verbinden: een steunende omgeving bouwen
- Vitaliseren van de wijk: een vruchtbare omgeving bouwen

Uitkomsten

Interviews met ondersteuningsinitiatieven, beleidsmedewerker en Welzijn Barneveld

Behoeftes

- Samenwerking: aansluiting en leerrendement
- Financiën
- Kennis: overdracht en vrijwilligers

Aanbeveling

- Werven van, werken met en coördineren van vrijwilligers
- Vraaggerichte werkateliers
- Verwachtingen verhelderen

Werkboek

“Als ‘In de Buurt’ duidelijk heeft welke diensten zij willen én kunnen aanbieden richting informele ondersteuningsinitiatieven, kunnen zij die vervolgens ook efficiënter vormgeven, met een hernieuwde visie en actiepunten in het achterhoofd.”

Bedankt!

Bijlage 6: Beoordelingsformulier opdrachtgever

Toets Project Innoveren en Ondernemen, deel C: Presentatie Beoordelingsformulier voor opdrachtgever

Inleiding en toelichting

De toets Project Innoveren en Ondernemen bestaat uit 3 delen:

A. Beroepsproduct 1 (type analyse): in een onderzoeksverslag verantwoorden en onderbouwen de studenten hoe ze door middel van het opzetten en uitvoeren van een eenvoudig praktijkonderzoek naar beroepsmatig handelen in een concrete situatie een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het beroep wat leidt tot concrete aanbevelingen;

B. Beroepsproduct 2 (naar keus: type advies, ontwerp, fabricaat of handeling): als *bijlage* van het onderzoeksverslag voegen ze een beschrijving met toelichting en evt fotobeelden of film toe van het voor de opdrachtgever gemaakte bruikbare en concrete eindproduct. Uit de toelichting blijkt dat het gekozen en beschreven eindproduct logisch voortkomt uit de conclusies en aanbevelingen van het praktijkonderzoek;

C. Presentatie van beroepsproduct 2 met onderbouwing vanuit het onderzoeksverslag aan de opdrachtgever en andere mensen die betrokken zijn bij en/of geïnteresseerd zijn naar het onderzoek en het project bij de organisatie waarvoor het project is uitgevoerd.

Alle onderdelen van de toets worden op hetzelfde formulier beoordeeld. De beoordeling met feedback van de presentatie door de opdrachtgever wordt als verplichte bijlage samen met een korte beschrijving van de presentatie aan het onderzoeksverslag toegevoegd. De beoordelaars nemen de beoordeling over, tenzij zij twijfel hebben over de kwaliteit en juistheid ervan. In dat geval zoekt de eerste beoordelaar telefonisch contact met de opdrachtgever om de twijfels te bespreken. Ook kan telefonisch overleg gewenst zijn, indien 1 van de studenten een onvoldoende beoordeling van de opdrachtgever heeft gekregen.

Aan de opdrachtgever/werkveldbegeleider wordt gevraagd om het onderstaande beoordelingsformulier in te vullen en te ondertekenen. De studenten kunnen de groen gearceerde velden zelf van tevoren invullen en het paarse veld is bestemd voor de beoordelaars van de opleiding.

Het verzoek is om de studenten afzonderlijk per criterium te beoordelen en dit met enige feedback toe te lichten. Het is namelijk de bedoeling dat de studenten in een gezamenlijke presentatie individueel kunnen aantonen dat zij in staat zijn om de belangrijkste resultaten uit een praktijkonderzoek en een concreet eindproduct voor de opdrachtgever te presenteren en te verantwoorden hoe en op welke wijze ze daarmee een bijdrage hebben geleverd aan de kwaliteit en de ontwikkeling van de organisatie. Het kan dus voorkomen, dat de studenten een verschillend aantal punten behalen voor dit deel van de toets of dat de opdrachtgever van mening is dat 1 van de studenten dit onderdeel onvoldoende heeft behaald.

Voorwaarde voor de presentatie van het product bij u als opdrachtgever is dat u het product met een voldoende beoordeelt. Onderaan dit formulier wordt daar een korte kwalitatieve toelichting op gevraagd.

Beoordeling door opdrachtgever Toets SW-8-INNOV-17 Presentatie Project Innoveren en ondernemen Jaar 4 18-19		Student 1: <i>Sjals van Loon</i> Studentnr: 150276	Student 2: <i>Bart van der Ven</i> Studentnr: 151037
Titel Presentatie/Project: <i>Samen staan we sterker</i>		Datum presentatie/ beoordeling: 28-5-2019	
Naam opdrachtgever/instelling/organisatie: <i>Welzijn Barneveld</i>		Kans: 1	
Voorwaardelijk voor de presentatie: De opdrachtgever verklaart dat hij het opgeleverde product als voldoende beoordeelt (concreet en bruikbaar). Zie toelichtingssruimte.			
Naam opdrachtgever/werkveldbegeleider: <i>Arjen Goudappel</i> E-mailadres: <i>a.goudappel@welzijnbarneveld.nl</i> Telefoonnummer: 0342 745822 Handtekening opdrachtgever/ werkveldbegeleider: 		Beoordeling: Student 1: O/V Student 2: O/V = Voldoende (V), mits A. op alle aangegeven criteria minimaal 3 punten is gescoord. NB: de punten van deze beoordeling van de presentatie per student worden door de beoordelaars van het verslag overgenomen op het beoordelingsformulier van de Toets SW-8-INNOV-17 Verslag, mits is voldaan aan de voorwaarden voor beoordeling (zie volgende rij deze tabel)	
Voldaan aan voorwaarden voor overnemen van beoordeling door opdrachtgever: Naast deze beoordeling is de powerpoint, prezi, een link met een filmpje van de presentatie of een beschrijving/draalboek van de presentatie door de studenten opgenomen als bijlage in hun eindverslag van het Project Innoveren en Ondernemen.		Akkoord/niet akkoord* *Indien niet akkoord wordt niet overgegaan tot het overnemen van deze beoordeling op het volledige beoordelingsformulier. Er vindt afstemming met de opdrachtgever plaats.	
Beoordelingscriteria	Onvoldoende	Voldoende	Goed
9.2.3. De sociaal werker presenteert resultaten uit eigen praktijkonderzoek aan professionals.			
12. Resultaten en aanbevelingen van het onderzoek zijn in relatie tot het eindproduct aan professionals gepresenteerd.	Er is geen presentatie gegeven aan professionals. In de presentatie zijn de resultaten en aanbevelingen van het onderzoek niet of onvolledig aan de orde geweest en/of niet verbonden aan het eindproduct. 0	Er is een presentatie gegeven aan professionals, waarbij de belangrijkste resultaten en aanbevelingen van het onderzoek in relatie tot het eindproduct naar voren zijn gebracht. 3	Als voldoende. De resultaten van het eigen praktijkonderzoek zijn helder en kritisch verwoord en zijn passend ter onderbouwing van de presentatie van het ontwikkelde eindproduct. 5

Aantal punten 0, 3 of 5 volgens rubric voor student 1: 5	Feedback/ toelichting: Sjak start de presentatie op een prettige en directe manier. Zijn uitleg over de resultaten is zeer wettig en voldoende kritisch over de aspecten van Welzijn Barneveld.		
Aantal punten 0, 3 of 5 volgens rubric voor student 2: 5	Feedback/ toelichting: Bart geeft heldere uitleg op een rustige manier. E.e.a. versterkt de resultaten van het onderzoek. Onderzoek en presentatie zijn goed met elkaar afgestemd en beide benutten een kritische kijkt.		
13. De uitvoering van de presentatie is passend bij de inhoud van het onderzoek en het eindproduct en het beoogde publiek.	De uitvoering van de presentatie is niet passend bij het eindproduct en/of beoogde publiek. 0	De uitvoering van de presentatie past door de vormgeving bij de inhoud van het onderzoek en het eindproduct en sluit aan bij het beoogde publiek. 3	Als voldoende. De presentatie gaat gepaard met interactie met het publiek waarbij professionele afstemming of dialoog ten aanzien van het eindproduct wordt gezocht. 5
Aantal punten 0, 3 of 5 volgens rubric voor student 1: 3	Feedback/ toelichting: De presentatie is mooi vormgegeven, geheel in stijl met de rest van het onderzoek. Sjak houdt goed contact met de toehoorders.		
Aantal punten 0, 3 of 5 volgens rubric voor student 2: 3	Feedback/ toelichting: De presentatie is mooi vormgegeven, geheel in stijl met de rest van het onderzoek. Ook in zijn verhaal houdt Bart goed contact met de toehoorders om de boodschap over te brengen.		
Aantal punten student 1:	8		
Aantal punten student 2:	8		
*Toelichting op de beoordeling (voldoende) van het eindproduct door opdrachtgever (criteria: concreet en bruikbaar): Het eindproduct is heel goed bruikbaar voor de medewerkers omdat het direct toepasbaar is. Het levert levert mooi werk vanuit de aanbevelingen en leidt daardoor vrij direct naar het verbeteren van het project.			

Eventueel algemene toelichting beoordeling/aanvullende opmerkingen: